

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Рахункової палати
від 20.12.2022 № 26–4

ЗВІТ

про результати аналізу спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, в умовах воєнного стану

Київ 2022

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ / АБРЕВІАТУР	3
ВСТУП	8
I. НОРМАТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ СПРЯМУВАННЯ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ ЗА СУБВЕНЦІЯМИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МІСЦЕВИМ БЮДЖЕТАМ, ЗБЕРЕЖЕНИХ НА РАХУНКАХ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ СТАНОМ НА 1 СІЧНЯ 2022 РОКУ	9
II. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА СТРУКТУРИ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ СУБВЕНЦІЙ	13
III. АНАЛІЗ РОЗПОДІЛУ ТА НАПРЯМІВ СПРЯМУВАННЯ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ СУБВЕНЦІЙ	22
ВИСНОВКИ	41
ПРОПОЗИЦІЇ	45

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ / АБРЕВІАТУР

Бюджетний кодекс	-	Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI
Указ Президента України № 64/2022	-	Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX
Закон № 389	-	Закон України від 12.05.2015 № 389 «Про правовий режим воєнного стану»
Закон № 4765-VI	-	Закон України від 17.05.2012 № 4765-VI «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану»
Закон № 2134-IX	-	Закон України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»
Постанова № 853	-	Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 853 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад»
Постанова № 365	-	Постанова Кабінету Міністрів України від 26.03.2022 № 365 «Про внесення змін до порядків та умов, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6 і від 14 лютого 2017 р. № 88»
Постанова № 252	-	Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану»
Порядок № 590	-	Порядок виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590
Порядок № 288	-	Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ», зі змінами
Типова програмна класифікація видатків № 793	-	Типова програмна класифікація видатків та кредитування місцевого бюджету, затверджена наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету» від 20.09.2017 № 793
ДКСУ, Казначейство	-	Державна казначейська служба України
Залишки коштів субвенцій	-	Нерозподілені залишки коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам і невикористані бюджетні призначення місцевих бюджетів, сформовані за рахунок залишку коштів субвенцій
Освітня субвенція	-	КПКВК 2211190 «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам»

- Субвенція на підтримку особам з особливими освітніми потребами - КПКВК 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»
- Субвенція на соц.-економ. розвиток окремих територій - КПКВК 3511210 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій»
- Субвенція на проектування та встановлення кисневих станцій - КПКВК 2311700 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на закупівлю опорними закладами охорони здоров'я послуг щодо проектування та встановлення кисневих станцій»
- Субвенція на соц.-економ. компенсацію ризику населення - КПКВК 2411030 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження»
- Субвенція на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства - КПКВК 2511240 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі»
- Субвенція на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад - КПКВК 2761230 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад»
- Субвенція на розвиток комунальної інфраструктури - КПКВК 2761490 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток комунальної інфраструктури, у тому числі на придбання комунальної техніки»
- Субвенція на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг - КПКВК 2911050 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг»
- Субвенція на ширококутний Інтернет в сільській місцевості - КПКВК 2911060 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності ширококутного доступу до Інтернету в сільській місцевості»
- Субвенція на розвиток спортивної інфраструктури - КПКВК 3411220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури»
- Субвенція на реалізацію інфраструктурних проєктів - КПКВК 3511100 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери»
- Субвенція на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу - КПКВК 3121120 «Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Дніпропетровської області на закупівлю нових трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу»
- Субвенція Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг - КПКВК 3131310 «Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Миколаївської області на будівництво мостового переходу через р. Південний Буг між с. Богданівка Доманівського та смт Костянтинівка Арбузинського районів Миколаївської області»

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) (далі – аналіз): стаття 98 Конституції України, статті 26 і 110 Бюджетного кодексу України, статті 4, 7 і 15 Закону України «Про Рахункову палату», План роботи Рахункової палати на 2022 рік, затверджений рішенням Рахункової палати від 23.11.2021 № 30-4, зі змінами, доручення для виконання повноважень члена Рахункової палати на забезпечення здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) від 01.09.2022 № 18-46.

Мета аналізу: встановлення фактичного стану справ щодо спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року (далі – залишки коштів субвенцій); оцінка нормативно-правового забезпечення спрямування залишків коштів субвенцій; оцінка ефективності управління залишками коштів субвенцій.

Предмет аналізу:

Залишки коштів субвенцій за **КПКВК 2211190** «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам», **2211220** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», **2311700** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на закупівлю опорними закладами охорони здоров'я послуг щодо проєктування та встановлення кисневих станцій», **2411030** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження», **2511240** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», **2761230** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад», **2761490** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток комунальної інфраструктури, у тому числі на придбання комунальної техніки», **2911050** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг», **2911060** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності ширококутного доступу до Інтернету в сільській місцевості», **3121120** «Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Дніпропетровської області на закупівлю нових трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу», **3411220** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури», **3511100** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери», **3511210** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій» та **3131310** «Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Миколаївської області на будівництво мостового переходу через р. Південний Буг між с. Богданівка

Доманівського та смт Костянтинівка Арбузинського районів Миколаївської області»; дані бюджетної звітності про утворення залишків коштів субвенцій; нормативно-правові акти, розпорядчі та інші документи про напрями використання залишків коштів субвенцій; бюджетна звітність про стан спрямування та використання залишків коштів субвенцій.

Масштаб аналізу: аналіз спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року – 11 456,1 млн грн; оцінка ефективності управління залишками коштів субвенцій – 4 253,4 млн гривень.

Об'єкти аналізу: ДКСУ; в м. Києві: Департамент фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації); **Дніпропетровській області:** Департамент фінансів Дніпропетровської обласної військової адміністрації, Дніпровська міська рада, Департамент громадського порядку та цивільного захисту Дніпровської міської ради; **Житомирській області:** Департамент фінансів Житомирської обласної військової адміністрації, відділ освіти, молоді та спорту Черняхівської селищної ради; **Закарпатській області:** Департамент фінансів Закарпатської обласної військової адміністрації, Оноківська сільська рада Ужгородського району Закарпатської області, Закарпатський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки; **Львівській області:** Департамент фінансів Львівської обласної військової адміністрації, Львівська міська рада, Дрогобицька міська рада, Моршинська міська рада; **Одеській області:** Департамент фінансів Одеської обласної військової адміністрації, управління розвитку споживчого ринку та захисту прав споживачів Одеської міської ради, Одеська міська рада, департамент освіти та науки Одеської міської ради, департамент праці та соціальної політики Одеської міської ради, департамент муніципальної безпеки Одеської міської ради; **Полтавській області:** Департамент фінансів Полтавської обласної військової адміністрації, Полтавська міська рада; Департамент освіти і науки Полтавської обласної військової адміністрації, департамент освіти Полтавської міської ради, Лубенська міська рада, Кременчуцька міська рада, Пирятинська міська рада, Миргородська міська рада, головне управління Державної казначейської служби України у Полтавській області; **Черкаській області:** Департамент фінансів Черкаської обласної державної адміністрації, Чигиринська міська територіальна громада; **Чернівецькій області:** Департамент фінансів Чернівецької обласної військової адміністрації.

Надсилання запитів з питань аналізу до Департаменту фінансів Івано-Франківської обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Кіровоградської обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Київської обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Рівненської обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Хмельницької обласної військової адміністрації, Департаменту фінансів Чернівецької обласної військової адміністрації.

Критерії оцінки:

ефективності управління – обґрунтованість розподілу залишків коштів субвенцій з огляду на нагальні потреби територіальних громад і черговість здійснення бюджетних видатків в умовах воєнного стану;

економності використання – досягнення розпорядниками коштів місцевих бюджетів, бюджетні програми яких сформовані з урахуванням залишків коштів субвенцій станом на 01.01.2022, запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів або досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

законності – дотримання нормативно-правових актів при прийнятті управлінських рішень уповноваженими органами (посадовими особами) в процесі розподілу залишку коштів субвенцій.

Період проведення аналізу: січень – липень 2022 року.

Термін проведення аналізу: липень – грудень 2022 року.

Географічні обмеження щодо проведення аналізу: Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Львівська, Одеська, Полтавська, Черкаська, Чернівецька області та місто Київ.

Методи проведення аналізу:

✓ вивчення і оцінка нормативно-правових актів, розпорядчих та інших документів, що визначають підстави для спрямування (розподілу за напрямками) залишків коштів субвенцій;

✓ дослідження роботи об'єктів аналізу з метою забезпечення ефективного управління залишками коштів субвенцій в умовах дефіциту бюджету, спричиненого введенням воєнного стану;

✓ оцінка спрямування залишків коштів субвенцій;

✓ вивчення показників бюджетної звітності, що стосується предмета аналізу.

ВСТУП

Відповідно до частини дванадцятої статті 23 Бюджетного кодексу усі бюджетні призначення втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Частиною десятою статті 23 Бюджетного кодексу зміни розмірів, мети та обмеження в часі бюджетних призначень, крім випадків, передбачених цим кодексом, здійснюються лише за наявності у законі про Державний бюджет України (рішенні про місцевий бюджет) відповідного положення.

Із 36 субвенцій, надання яких передбачено Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та за субвенцією, наданою з державного бюджету у 2020 році, можливість зберігання залишків коштів на рахунках місцевих бюджетів надано щодо 14 субвенцій (або 39 відс. їх загальної кількості). Загальна сума залишків коштів за цими субвенціями станом на 01.01.2022 становила **11 456,1 млн гривень**.

Незважаючи на значні обсяги зазначених залишків коштів субвенцій, їх термін використання на цілі, що визначені бюджетними програмами, на наступний рік законодавством не визначено, окрім двох трансфертів (освітньої субвенції та субвенції на підтримку особам з особливими освітніми потребами), щодо яких законодавчо дозволено зберігати залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів і використовувати у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенцій.

Водночас, у зв'язку із введенням в Україні відповідно до Указу Президента України № 64/2022 воєнного стану, до законодавства внесено суттєві зміни, які по-новому визначають засади спрямування та використання залишків коштів субвенцій.

Так, законодавством передбачено можливість їх спрямування як на цілі, що затверджені у 2021 році бюджетними програмами, так і на потреби війни, а саме: на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію, вивезення, переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення.

При цьому можливість здійснення у 2022 році видатків на цілі, визначені бюджетними програмами, суттєво обмежено Порядком № 590, змінами до якого визначено, що Казначейство та органи Казначейства здійснюють платежі за дорученнями клієнтів з урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунка у відповідній черговості.

Враховуючи зазначене, тема контрольного заходу є актуальною.

Аналіз за вказаною тематикою Рахунковою палатою здійснено вперше.

І. НОРМАТИВНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ СПРЯМУВАННЯ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ ЗА СУБВЕНЦІЯМИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МІСЦЕВИМ БЮДЖЕТАМ, ЗБЕРЕЖЕНИХ НА РАХУНКАХ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ СТАНОМ НА 1 СІЧНЯ 2022 РОКУ

Пунктом 11 розділу «Прикінцеві положення» Закону України від 15.12.2020 № 1082¹ «Про Державний бюджет України на 2021 рік» встановлено, що на кінець 2021 року, як виняток з положень частини дванадцятої статті 23 та частин першої і другої статті 57 Бюджетного кодексу, залишки коштів за окремими субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, наданими з державного бюджету у 2021 році (а саме за кодами програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 2311700, 2411030, 2511240, 2761230, 2761490, 2911050, 2911060, 3121120, 3411220, 3511100, 3511210), та за субвенцією, наданою з державного бюджету у 2020 році за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 3131310, **зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2022 році з урахуванням їх цільового призначення.**

Частиною четвертою статті 103-2 Бюджетного кодексу **залишки коштів за освітньою субвенцією** на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти державної та комунальної власності, зазначених у частині першій цієї статті.

Згідно з частиною четвертою статті 103-3 Бюджетного кодексу **залишки коштів за субвенцією на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами** на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції.

Наявність залишків коштів субвенцій на рахунках відповідних місцевих бюджетів дозволяє проводити відповідні закупівлі та оперативно здійснювати видатки з придбання товарів, робіт та послуг, передбачених цілями бюджетних програм, з початку нового бюджетного періоду. При цьому здійснювати як видатки споживання, так і розвитку, враховуючи таке:

- згідно з частиною другою статті 77 Бюджетного кодексу місцеві бюджети затверджуються рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради до 25 грудня (включно) року, що передує плановому;

- відповідно до пункту 25 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу **залишок бюджетних коштів** – обсяг коштів відповідного бюджету,

¹ Розділ «Прикінцеві положення» Закону № 1082 доповнено пунктом 11 згідно із Законом України від 02.12.2021 № 1931 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», який набрав чинності з 09.12.2021.

розпорядників та одержувачів бюджетних коштів цього бюджету на кінець звітного періоду. Звітним періодом є, зокрема, рік;

- статтею 23 Бюджетного кодексу передбачено, що будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України. Бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) у порядку, визначеному цим кодексом;

- відповідно до частин сьомої та восьмої статті 78 Бюджетного кодексу рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет ухвалюється Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною місцевою радою на підставі офіційного висновку місцевого фінансового органу про перевиконання чи недовиконання дохідної частини загального фонду, про обсяг залишку коштів загального та спеціального фондів (крім власних надходжень бюджетних установ) відповідного бюджету. Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет можуть бути ухвалені Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною місцевою радою з урахуванням положень статті 52 цього Кодексу, в разі необхідності перерозподілу бюджетних призначень між головними розпорядниками бюджетних коштів (за наявності відповідного обґрунтування) та в інших випадках, передбачених цим кодексом.

Разом з тим пунктом 22 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу встановлено, зокрема, що в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації **частини сьома та восьма статті 78 Бюджетного кодексу** щодо обмежень у прийнятті рішень Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною місцевою радою про внесення змін до місцевих бюджетів **не застосовуються**.

У зв'язку із введенням згідно з Указом Президента України № 64/2022 на території України воєнного стану, засади спрямування і використання залишку коштів субвенцій суттєво змінені.

Так, згідно із Законом України від 03.03.2022 № 2118 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану», який набрав чинності з **07.03.2022**, розділ VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу доповнено пунктом 22², яким було встановлено, що **в умовах воєнного стану** або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації та з метою відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності **органи місцевого самоврядування або військові адміністрації можуть приймати рішення про перерахування коштів з місцевих бюджетів до державного бюджету**.

Згідно з Законом № 2134, який набрав чинності з **21.03.2022**, до пункту 22² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного

кодексу внесено зміни в частині доповнення словами і цифрами: «а також як виняток, з положень частини четвертої статті 103² і частини четвертої статті 103³ цього Кодексу та пункту 11 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», **про спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану».**

Постановою № 365 внесено зміни до порядків та умов, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6² і 14.02.2017 № 88³, якими дозволяється **спрямовувати залишки субвенцій на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.**

Відповідно до Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2017 № 793 (зі змінами), для відображення видатків, пов'язаних з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні передбачено код – 3230; на створення та забезпечення діяльності спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі – 3124; на заходи територіальної оборони – 8240.

Питання здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування повноважень в умовах воєнного стану регламентовані статтею 9 Закону № 389. Так, частиною п'ятою статті 9 Закону № 389⁴ передбачено, що у період дії воєнного стану **сільський, селищний, міський голова територіальної громади, на території якої не ведуться бойові дії та не прийнято рішення про утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), виключно для здійснення заходів правового режиму воєнного стану може прийняти рішення, зокрема, щодо передачі**

² Порядок та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

³ Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

⁴ Статтю 9 Закону № 389 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 12.05.2022 № 2259.

коштів з відповідного місцевого бюджету на потреби Збройних Сил України та/або для забезпечення заходів правового режиму воєнного стану.

Повноваження військових адміністрацій визначені статтею 15 Закону № 389. Так, згідно з частиною третьою статті 15 Закону № 389 **районна, обласна військові адміністрації** здійснюють на відповідній території повноваження, віднесені до їхньої компетенції цим Законом, а також у разі прийняття Верховною Радою України за поданням Президента України рішення, передбаченого частиною третьою статті 10 цього Закону, або у разі тимчасової окупації або оточення адміністративного центру області **повноваження**, зокрема, із: складання та затвердження відповідно районних, обласних бюджетів, внесення змін до них, затвердження звітів про їх виконання; розподілу переданих з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення.

Порядком № 590 (зі змінами) визначено, що **Казначейство** та органи Казначейства здійснюють **платежі** за дорученнями клієнтів з **урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунка** в такій черговості: **першочергово** за видатками на національну безпеку і оборону та на здійснення заходів правового режиму воєнного стану. **Друга черга** – це видатки на погашення та обслуговування державного (місцевого) боргу, виконання гарантійних зобов'язань, виплати за державними деривативами; забезпечення виплати пенсій, покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України; **далі ідуть видатки** на оплату праці працівників бюджетних установ, на нарахування заробітної плати; на обслуговування державного та гарантованого державою боргу; виконання гарантійних зобов'язань, виплати за державними деривативами; на соціальне забезпечення; на поточні трансфери місцевим бюджетам; на придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів; на забезпечення продуктами харчування; на оплату комунальних послуг та енергоносіїв тощо.

Щодо вказаної черговості здійснення платежів низкою розпорядників коштів місцевих бюджетів повідомлено Рахунковій палаті, що внаслідок запроваджених Порядком № 590 обмежень, неможливо провести окремі нагальні платежі стосовно соціальних закладів. Відповідно внесено пропозиції визначити черговість здійснення платежів за видатками: на придбання засобів для навчання осіб з особливими освітніми потребами; бланків методик для проведення комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами для інклюзивно-ресурсних центрів; засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи; умивальних раковин, унітазів, посуду та інших засобів для відповідності санітарному регламенту закладів освіти; на оплату послуг інженерно-геодезичних і вишукувальних робіт; юридичних та інформаційних послуг; за оренду приміщень; навчання з питань охорони праці, цивільного захисту населення; на капітальні видатки, необхідні для повного функціонування закладів освіти у воєнний стан (ремонт покрівлі, реконструкція санузлів та системи водо-, газо-, теплопостачання).

Отже, законодавством після 24.03.2022 суттєво розширено напрями спрямування залишків коштів субвенцій, зокрема передбачено можливість спрямування їх за рішеннями органів місцевого самоврядування або відповідних військових адміністрацій на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

Визначено повноваження органів місцевого самоврядування або військових адміністрацій щодо можливості розподілу переданих з державного бюджету коштів у вигляді субвенцій відповідно між районними бюджетами, місцевими бюджетами міст обласного значення, сіл, селищ, міст районного значення.

Водночас запровадженими змінами до Порядку № 590 обмежено можливість використання розподілених залишків коштів субвенцій, особливо видатків розвитку, що не відносяться до першочергових видатків періоду воєнного стану, чим створено ризики їх невикористання до кінця 2022 бюджетного року.

II. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА СТРУКТУРИ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ СУБВЕНЦІЙ

2.1. Загальний обсяг залишків коштів субвенцій по Україні

Згідно зі Звітом про надання та використання місцевими бюджетами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя дотацій та субвенцій, отриманих з державного бюджету за 2021 рік⁵, станом на **01.01.2022** на рахунках усіх місцевих бюджетів рахувалися залишки коштів за **15-ма субвенціями** у сумі **13 651,9 млн гривень**⁶. У цю кількість входять дві субвенції, які мали залишки коштів на кінець 2021 року, однак не визначені пунктом 11 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік».

Довідково. Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком

⁵ Форма звіту затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.01.2018 № 12 «Про організацію роботи зі складання Державною казначейською службою України бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів»;

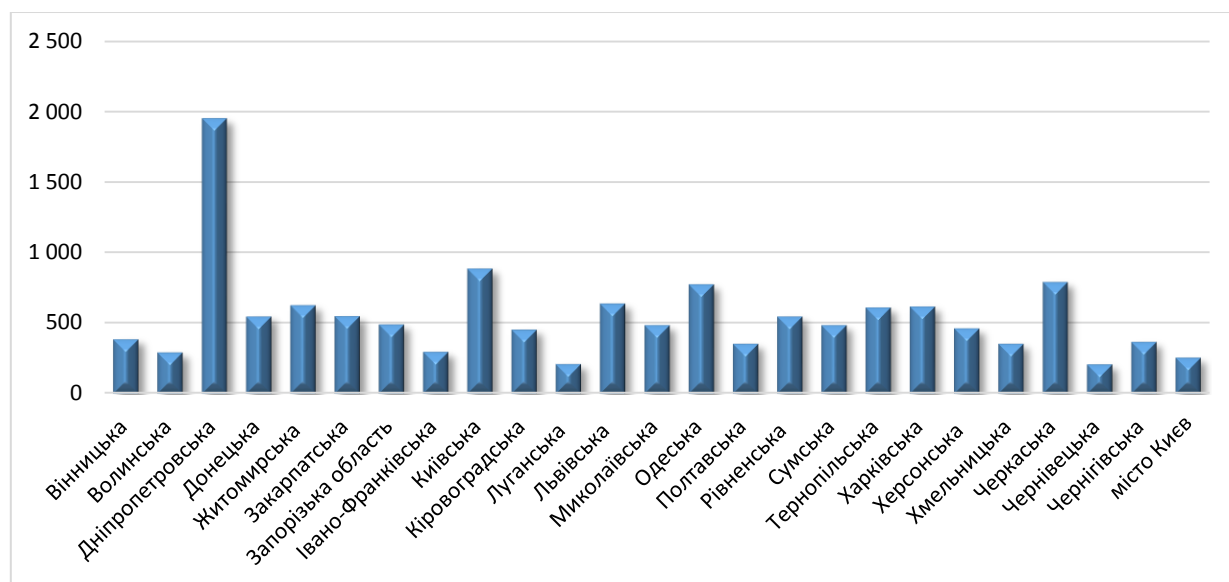
⁶ Зведений бюджет областей: Вінницької – 386,9 млн грн; Волинської – 292,1 млн грн; Дніпропетровської – 1 950,2 млн грн; Донецької – 548,5 млн грн; Житомирської – 626,4 млн грн; Закарпатської – 550,0 млн грн; Запорізької – 491,4 млн грн; Івано-Франківської – 296,6 млн грн; Київської – 887,3 млн грн; Кіровоградської – 454,9 млн грн; Луганської – 210,5 млн грн; Львівської – 637,6 млн грн; Миколаївської – 486,4 млн грн; Одеської – 774,4 млн грн; Полтавської – 354,9 млн грн; Рівненської – 546,9 млн грн; Сумської – 486,1 млн грн; Тернопільської – 611,4 млн грн; Харківської – 619,1 млн грн; Херсонської – 463,0 млн грн; Хмельницької – 354,2 млн грн; Черкаської – 792,2 млн грн; Чернівецької – 208,4 млн грн; Чернігівської – 366,8 млн грн. та бюджет міста Києва – 255,6 млн гривень.

реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей» із залишком у сумі 95,3 млн грн; Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах із залишком 2 100,5 млн гривень.

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі залишків (13 651,9 млн грн) має зведений бюджет **Дніпропетровської** області – близько **15 відс.** (1 950,2 млн грн), далі йдуть зведені бюджети **Київської** – **7 відс.** (887, 3 млн грн) та **Черкаської** – 6 відс. (792,2 млн грн) областей. **Найменша питома вага** залишків коштів субвенцій спостерігається у зведених бюджетах **Чернівецької** та **Луганської** областей – близько **2 відс.** (208, 4 млн грн та 210,5 млн грн відповідно).

Порівняння залишків коштів субвенцій, що збережені на рахунках місцевих бюджетів в розрізі зведених бюджетів областей, наведено в діаграмі 1.

Діаграма 1. Загальні залишки коштів 15 субвенцій в розрізі зведених бюджетів областей та бюджету міста Києва (млн грн) станом на 01.01.2022

З них залишки коштів за **14 субвенціями**, які збережені на рахунках місцевих бюджетів станом на 01.01.2022, за прийнятими законодавчими нормами дозволено спрямовувати як на цілі, визначені бюджетними програмами, так і на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення тощо (таблиця 1).

Слід зазначити, що у пункті 11 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» визначено і **Субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження**, за якою у 2021 році видатки не здійснювалися, тож фактично станом на 01.01.2022 залишки коштів за цією субвенцією відсутні.

З огляду на зазначене, фактично станом на 01.01.2022 залишки коштів субвенцій рахувалися за **13-ма трансфертами** на загальну суму

11 456,1 млн грн, які є предметом аналізу.

Детальна інформація станом на 01.01.2022, 01.04.2022, 01.07.2022 та 01.08.2022 про обсяг залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках місцевих бюджетів, наведена в таблиці 1.

Із загальної суми залишків коштів субвенцій найбільшу питому вагу до уточнених призначень 2021 року станом на **01.01.2022** займають залишки коштів за **Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу** 1 200,0 млн грн (**100 відс.**), **Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територій територій** – 62,6 млн грн (**100 відс.**), обсяги яких за 7 місяців 2022 року практично не змінилися.

Таблиця 1

Динаміка обсягу і структури залишків коштів субвенцій на окремі звітні дати 2022 року

Скорочена назва трансферту (субвенції)	Передбачено розписом на 2021 рік <i>тис грн</i>	Обсяг і питома вага до уточнених призначень 2021 року станом на:							
		01.01.2022		01.04.2022		01.07.2022		01.08.2022	
		<i>тис грн</i>	%	<i>тис грн</i>	%	<i>тис грн</i>	%	<i>тис грн</i>	%
Залишок коштів усіх субвенцій, всього:	X	11 456 053,73	X	12 290 111,31	X	16 850 620,71	X	13 174 279,57	X
Освітня субвенція	100 135 243,8	5 657 479,32	6	6 872 150,6	7	11 774 111,22	12	8 241 796,63	8
Субв. на підтримку особам з особливими освітніми потребами	504 458,3	204 013,65	40	231 215,35	46	241 079,62	48	255 082,26	51
Субв. на соц.-економ. розвиток окремих територій	8 950 000,0	1 813 099,98	20	1 608 148,32	18	1 391 269,74	16	1 355 562,97	15
Субв. на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територій територій	62 550	62 550,0	100	62 550,0	100	60 113,9	96	59 031,23	94
Субв. на реалізацію інфраструктурних проєктів	8 150 000	1 107 387,72	14	942 073,23	12	918 838,7	11	868 796,17	11
Субв на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу	1 200 000	1 200 000	100	1 198 209,75	100	1 200 000	100	1 200 000	100
Субв. на розвиток комунальної інфраструктури	200 000	165 284,1	83	159 861,05	80	151 049,2	76	148 460,79	74
Субв. на проектування та встановлення кисневих станцій	150 000	145 316,78	97	132 422,24	88	87 619,56	58	80 763,71	54
Субвенція на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг	231 000	33 269,63	14	28 997,58	13	28 118,47	12	27 371,34	12
Субвенція на ширококутний Інтернет в сільській місцевості	418 000	158 640,62	38	147 863,18	35	131 434,85	31	128 780,84	31
Субв. на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства	274 092,2	55 421,11	20	53 029,19	19	49 194,87	18	48 625,5	18
Субв. на розвиток спортивної інфраструктури	1 612 893,3	840 100,03	52	840 100,03	52	804 299,78	50	746 517,34	46

Субв. Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг*	20 000	13 490,79	67	13 490,79	67	13 490,79	67	13 490,79	67
Субв. на соц.-економ. компенсацію ризику населення	137 499,5	0	-	0	-	0	-	0	-

*Субвенція Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг – субвенція, яка надана з державного бюджету у 2020 році.

Залишки коштів за **Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури** на початок 2022 року становили 165,3 млн грн (83 відс. уточнених призначень), **Субвенцією на проектування та встановлення кисневих станцій** – 145,3 млн грн (97 відсотків).

Детальну інформацію станом на 01.01.2022, 01.04.2022, 01.07.2022 та 01.08.2022 про обсяги залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках зведених бюджетів областей та м. Києва, у яких проведено контрольний захід, наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Динаміка обсягу залишків коштів субвенцій зведених бюджетах областей та бюджету міста Києва, де проведено контрольний захід

Показник	Обсяг станом на:			
	01.01.2022	01.04.2022	01.07.2022	01.08.2022
Залишок коштів усіх субвенцій у зведених бюджетах областей, де проведено аналіз:	X	X	X	X
<i>Дніпропетровська</i>	1 934 141,61	1 896 118,05	2 132 593,21	1 814 427,37
<i>Житомирська</i>	317 021,93	365 816,34	587 345,63	434 375,33
<i>Закарпатська</i>	540 719,31	549 771,44	708 490,51	553 607,19
<i>Львівська</i>	456 845,13	557 027,54	740 946,77	436 705,83
<i>Одеська</i>	734 837,77	784 781,76	1 251 395,44	925 308,48
<i>Полтавська</i>	354 951,79	393 316,68	580 680,21	417 909,1
<i>Черкаська</i>	620 634,60	620 145,59	792 418,75	635 672,52
<i>Чернівецька</i>	207 858,89	267 299,71	422 299,86	298 525,64
<i>місто Київ</i>	242 197,80	262 368,92	242 228,62	242 233,99

Найбільший залишок коштів субвенцій станом на **01.01.2022** в регіонах, де проведено контрольний захід, збережено на рахунках трьох зведених бюджетів областей, зокрема: бюджет **Дніпропетровської області** –

1 934,1 млн грн (16,9 відс. від загальної суми залишків), **Одеської** області – 734,8 млн грн (6,4 відс.), та **Черкаської** області – 620,6 млн грн (5,4 відсотка).

2.2. Аналіз динаміки обсягу і структури залишків коштів субвенцій по Україні

Інформація про динаміку обсягу і структури залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 01.01.2022, 01.04.2022, 01.07.2022 та 01.08.2022 в розрізі субвенцій по Україні до уточнених призначень 2021 року, наведено в таблиці 1.

При цьому, як свідчать відомості таблиці 1, у місцевих бюджетах України станом на 01.01.2022, 01.04.2022, 01.07.2022 та 01.08.2022 рахувались залишки коштів субвенцій в загальних обсягах **11 456,1** млн грн, **12 290,1** млн грн, **16 850, 6** млн грн та **13 174,3** млн грн, відповідно.

Отже, аналіз показав, що протягом січня – липня 2022 року загальні залишки коштів субвенцій **збільшилися** порівняно з показниками на початок року на **1 718,2** млн грн (на 15 відс.), за рахунок збережених станом на **01.01.2021** на рахунках місцевих бюджетів залишків коштів **Освітньої субвенції, Субвенції на підтримку особам з особливими освітніми потребами** та надходжень бюджетних асигнувань за ними у поточному році.

Водночас результати аналізу засвідчили, що протягом січня-липня 2022 року залишки коштів субвенцій, у порівнянні з показниками на початок року, **зменшилися** у двох зведених бюджетах: **Дніпропетровської** області на 119,7 млн грн (на 6 відс.) та **Львівської** області на 20,1 млн грн (4,4 відсотки). У **шести зведених бюджетах областей та бюджеті міста Києва** мало місце зростання залишків коштів субвенцій, серед яких найбільше в **Одеській** області – на 190,4 млн грн (28 відс.), **Житомирської** області – на 117,3 млн грн (37 відс.) та **Чернівецької** області – на 90,6 млн грн (44 відсотки).

Станом на **01.08.2022** значні залишки коштів субвенцій рахувалися у **семи** зведених бюджетах областей, зокрема: **Дніпропетровської** – 1 814,4 млн грн, **Донецької** – 870,8 млн грн, **Закарпатської** – 553,6 млн грн, **Київської** – 799,9 млн грн, **Одеської** – 925,3 млн грн, **Харківської** – 839,2 млн грн, **Черкаської** – 635,7 млн гривень.

У загальній сумі залишків коштів субвенцій станом на **01.08.2022** (13 174,3 млн грн) найбільшу питому вагу займають залишки таких субвенцій:

Освітньої субвенції 8 241,8 млн грн (*Одеська область – 768,7 млн грн, Харківська – 709,4 млн грн, Донецька – 646,2 млн грн та Київська – 566,8 млн грн*);

Субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій 1 355,6 млн грн (*Київська область – 118,9 млн грн, Черкаська область – 124, 9 млн грн та бюджет міста Києва – 113, 9 млн грн*);

Субвенції на реалізацію інфраструктурних проєктів 868,8 млн грн (*Закарпатська область – 178,9 млн грн; Херсонська – 119,8 млн грн та Черкаська область – 72,0 млн грн*);

Субвенції на закупівлю трамваїв для мм. Дніпра та Кривого Рогу 1 200,0 млн гривень;

Субвенції на розвиток спортивної інфраструктури – 746, 5 млн грн (Донецька область – 154,6 млн грн, Сумська – 149,1 млн грн., Херсонська область – 128,5 млн гривень).

Аналіз показав, що **в цілому** (внаслідок повернення коштів до держбюджету або розподілу їх на інші цілі) **зменшилися залишки коштів дев'яти** з тринадцяти субвенцій порівняно з показниками на початок року, зокрема: по *Субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій* на **457,5** млн грн, що становить **25 відс.** залишку на початок року; *Субвенції на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* на **3,5** млн грн (**6 відс.**); *Субвенції на реалізацію інфраструктурних проєктів* на **238,6** млн грн (**22 відс.**); *Субвенції на розвиток комунальної інфраструктури* на **16,8** млн грн (**10 відс.**); *Субвенції на проектування та встановлення кисневих станцій* на **64,6** млн грн (**44 відс.**); *Субвенції на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг* – на **5,9** млн грн (**18 відс.**); *Субвенції на широкопasmовий Інтернет в сільській місцевості* на **29,9** млн грн (**19 відс.**); *Субвенції на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* на **6,8** млн грн (**12 відс.**); *Субвенції на розвиток спортивної інфраструктури* на **93,6** млн грн (**11 відс.**) відповідно.

Отже, **найбільше скорочення** залишків коштів спостерігається за субвенціями: на проектування та встановлення кисневих станцій; на соц.-економ. розвиток окремих територій; на реалізацію інфраструктурних проєктів, на широкопasmовий Інтернет в сільській місцевості.

Дуже мало скоротилися залишки коштів за *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* (на **6 відсотків**).

Разом з тим протягом семи місяців 2022 року взагалі **не використовувалися** залишки коштів за двома субвенціями загальним обсягом **1 213,5** млн грн, а саме: за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для мм. Дніпра та Кривого Рогу* 1 200,0 млн грн (зведений бюджет Дніпропетровської області) та *Субвенцією Миколаївської обл. на будівництво моста через р. Південний Буг* –13,5 млн грн (зведений бюджет Миколаївської області), що становить близько **11 відс.** залишку на початок року.

Крім того, у 24 зведених бюджетах областей та міста Києва **не використовувались** залишки коштів десяти субвенцій в загальному обсязі **1 239,1** млн грн (або 11 відс. загального обсягу залишків коштів станом на 01.01.2022).

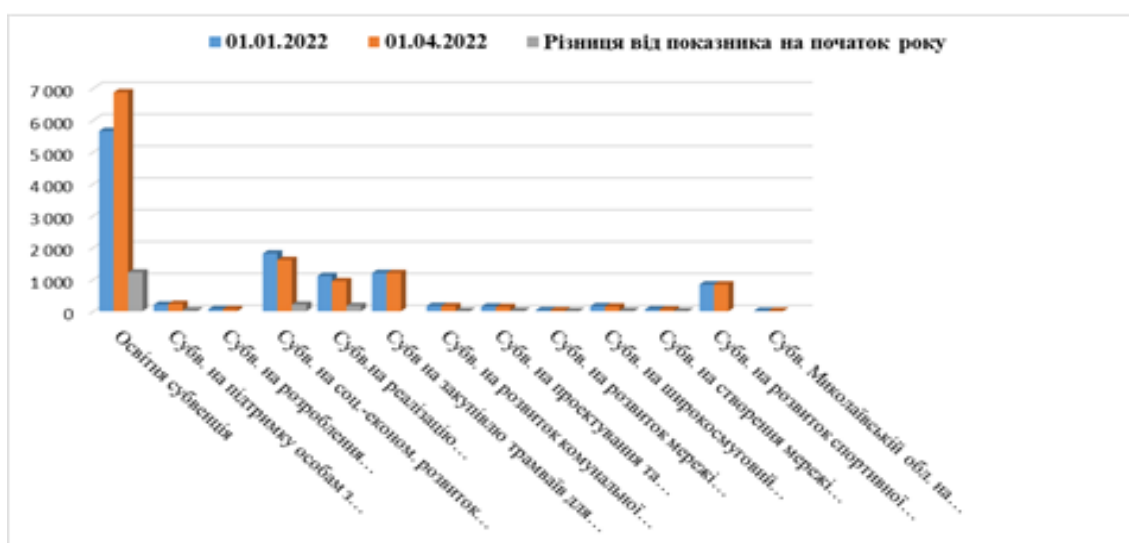
Таким чином, протягом січня-липня 2022 року на рахунках зведених бюджетів областей не використано на цілі або на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця тощо, порівняно з початком року, залишки коштів субвенцій в загальному обсязі

2 452,6 млн грн (1213,5 + 1239,1) або 22 відс., що свідчить про неефективне управління залишками коштів відповідних обласних бюджетів в умовах гострого бюджетного дефіциту, зумовленого надзвичайними умовами економіки.

2.3. Аналіз динаміки обсягу та структури залишків коштів субвенцій протягом першого кварталу 2022 року

Відомості динаміки обсягу і структури залишків коштів субвенцій протягом I кварталу 2022 року наведено в діаграмі 2.

Діаграма 2. Динаміка обсягу і структури залишків коштів субвенцій протягом I кварталу 2022 року, млн грн

Як слідує з діаграми 2, протягом першого кварталу 2022 року спостерігалось незначне зменшення суми залишків коштів **семи** з тринадцяти субвенцій, що коливалось від **3 відс.** до **15 відс.** показників на початок періоду.

Зокрема, в цей період **найбільше** використано залишків за *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проектів* – **165,3 млн грн**, що становить **15 відс.** показника на початок року; *Субвенцією на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг* – **4,3 млн грн**, або **13 відсотків**.

Мало використано коштів залишків за *Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури* – **5,4 млн грн**, або **3 відс.** показника на початок року.

При цьому залишки коштів *Освітньої субвенції* протягом I кварталу збільшилися на **1 214,7 млн грн (21,5 відс.)** в порівнянні з показниками на початок періоду (з 5 657,5 млн грн до 6 872,2 млн грн), серед яких найбільше у зведеному бюджеті Дніпропетровської області – на 108,4 млн грн (31 відс. показника на початок року), Київської – на 107,9 млн грн (близько 31 відс.) та Львівської області – на 129,8 млн грн (51 відсоток).

Аналогічно, за *Субвенцією на підтримку особам з особливими*

освітніми потребами залишки збільшилися на **27,2** млн грн, або **13** відс. показника на початок року (з 204,0 млн грн до 231,3 млн грн), з них найбільше у зведених бюджетах Київської області – на 2,8 млн грн (24 відс.), Рівненської – на 3,2 млн грн (276 відс.) та Харківської області на 3,1 млн грн (20 відсотків).

За чотирма субвенціями залишки коштів на кінець першого кварталу залишилися незмінними (за *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* 62,5 млн грн, *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м. Дніпра та Кривого Рогу* 1 200,0 млн грн, *Субвенцією на розвиток спортивної інфраструктури* – 840,1 млн грн, *Субвенцією Миколаївській обл. на будівництво моста через річку Південний Буг* – 13,4 млн гривень).

Отже, протягом першого кварталу 2022 року використано загалом на цілі, визначені 7-ма бюджетними програмами, 406,0 млн грн, або лише 7 відс. загального обсягу залишків коштів, що збереглися на рахунках місцевих бюджетів станом на 01.01.2022.

Не використовувалися залишки коштів за 4-ма субвенціями, ще за 2-ма субвенціями залишки збільшилися за рахунок надходжень бюджетних асигнувань у поточному році.

Таким чином, невжиття розпорядниками коштів місцевих бюджетів достатніх заходів для суттєвого скорочення обсягів залишків коштів субвенцій в той час, коли для цього були визначені механізми, які передбачені відповідними порядками та умовами, а також невстановлення законодавчих обмежень щодо використання збережених залишків коштів внаслідок запровадження воєнного стану, свідчить про неефективне управління залишками коштів субвенцій.

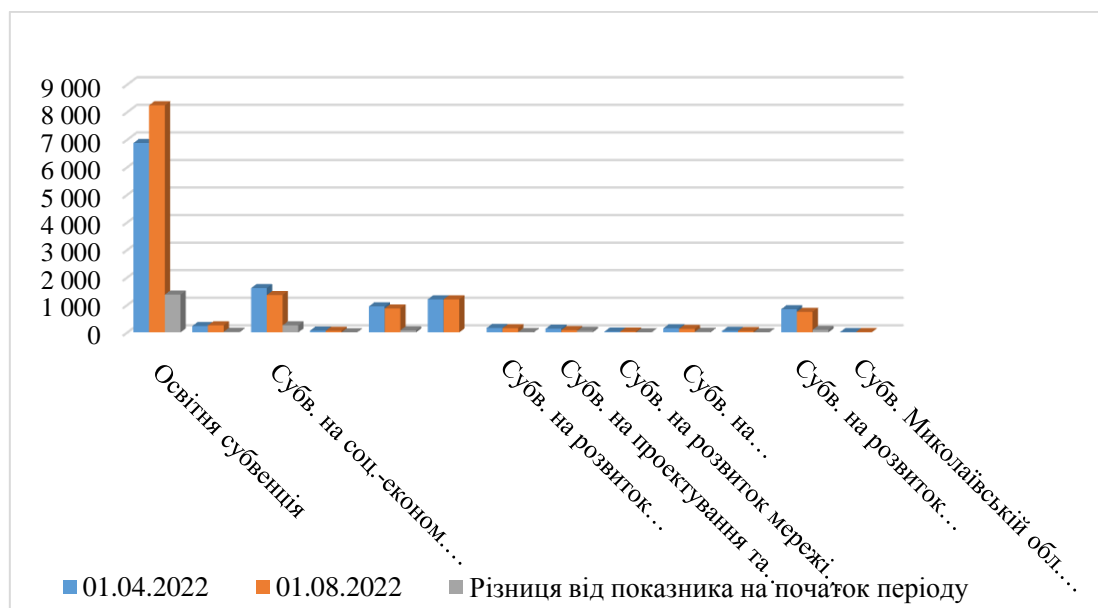
2.4. Аналіз динаміки обсягу та структури залишків коштів субвенцій протягом квітня-липня 2022 року

Динаміка обсягу і структури залишків коштів субвенцій протягом квітня-липня 2022 року наведена в діаграмі 3.

За результатами аналізу діаграми 3, протягом квітня-липня 2022 року спостерігається тенденція несуттєвого зменшення загальної суми залишку у дев'яти з тринадцяти субвенцій, яке становить від **6** відс. до **39** відс. показників на початок періоду (01.04.2022).

Найбільше залишків коштів зменшилося за *Субвенцією на проектування та встановлення кисневих станцій* – використано **51,6** млн грн, що становить **39** відс. показника на початок квітня 2022 року; *Субвенцією на соц.-економ. розвиток окремих територій* – **252,5** млн грн, або **16** відсотків. Найменше зменшилися залишки за *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* – на **3,5** млн грн, та *Субвенцією на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг* – на **1,6** млн грн, що становить по **6** відс. показників на початок квітня 2022 року відповідно.

Діаграма 3. Динаміка обсягу і структури залишків коштів субвенцій протягом квітня-липня 2022 року, млн грн

При цьому, за результатами аналізу протягом квітня-липня 2022 року спостерігається **збільшення залишків коштів субвенції Освітньої субвенції на 1 369,6 млн грн, або 20 відс.**, у порівнянні з показниками на початок періоду (01.04.2022). Серед регіонів залишки цієї субвенції суттєво збільшилися у зведеному бюджеті Донецької області – на **264,2 млн грн** (на 61 відс. показника на початок періоду), Луганської – на **215,6 млн грн** (на 185 відс.) та Харківської області – на **159,9 млн грн** (на 29 відсотків).

Аналогічно, за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* залишки збільшилися на **23,8 млн грн (10 відс.)** від показника на початок періоду (01.04.2022) та найбільше серед зведених бюджетів Харківської області – на **4,7 млн грн (25 відс.)**, Донецької – на **3,5 млн грн (на 62 відс.)** та Запорізької області на **3,3 млн грн (29 відсотків)**.

Разом з тим за двома субвенціями залишки коштів залишилися **незмінними** (за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу* 1 200,0 млн грн, за *Субвенцією Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг* у сумі 13,5 млн гривень).

Отже, протягом квітня-липня 2022 року, незважаючи на те, що разом із використанням залишків коштів на цілі, визначені бюджетними програмами, законодавством визначено напрями спрямування залишків коштів у період дії воєнного стану, спостерігається тенденція незначного спрямування залишків коштів по дев'яти субвенціях (від 6 відс. до 39 відс.) та невикористання коштів двох субвенцій на визначені цілі та заходи в загальному обсязі 2 452,6 млн грн (1213,5 + 1239,1), що свідчить про неефективне управління коштами місцевих бюджетів.

III. АНАЛІЗ РОЗПОДІЛУ (СПРЯМУВАННЯ) ТА НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ ЗАЛИШКІВ КОШТІВ СУБВЕНЦІЙ

Захід державного зовнішнього фінансового контролю (аналіз) безпосередньо проведено на 32 об'єктах у Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Львівській, Одеській, Полтавській, Черкаській, Чернівецькій областях та м. Києві⁷ та отримано відповіді на запити від департаментів фінансів: Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Рівненської, Тернопільської обласних військових адміністрацій.

При цьому здійснено оцінку ефективності управління залишками коштів субвенцій на суму 4 253,4 млн грн (37 відс. загального обсягу залишків коштів субвенцій станом на 01.01.2022).

3.1. Аналіз розподілу (спрямування) залишків коштів субвенції

Аналізом розподілу (спрямування) залишків коштів субвенцій встановлено, що **залишки субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам спрямовувались:**

- у період з 1 січня по 22 березня 2022 року – на фінансування цілей, визначених порядками і умовами надання субвенцій, **за рішеннями рад відповідного рівня;**

- з 23 березня 2022 року (з дати набрання чинності Законом № 2134) по теперішній час як на фінансування цілей, визначених порядками і умовами надання субвенцій, так і на **заходи територіальної оборони; задоволення продовольчих потреб цивільного населення; евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця**, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування; оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

Інформація про стан та напрями розподілу залишків коштів субвенції, збережених станом на 01.01.2022 на рахунках 13 зведених бюджетів областей та бюджету міста Києва, за даними, наданими департаментами фінансів обласних військових адміністрацій⁸ та виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), наведено в **додатку 1 до звіту.**

Дані додатка 1 свідчать, що станом на **01.01.2022** на рахунках 13-ти зведених бюджетів областей та бюджету міста Києва із досліджуваних субвенцій залишився залишок коштів за **12-ма** субвенціями в загальній сумі

⁷ У зв'язку із введенням на території України воєнного стану, контрольні заходи проводилися з виходом на об'єкти аналізу або здійснювалися дистанційно залежно від розміщення територіальних управлінь Рахункової палати або стану безпечності.

⁸ Департаменти фінансів: Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Черкаської, Чернівецької обласних військових адміністрацій та виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

3 782,6 млн грн, з яких станом на 01.08.2022 розподілено **2 849,5 млн грн**, що становить *75,3 відсотка*. При цьому **2 021, 0 млн грн**, або 70,9 відс. розподілених залишків коштів субвенцій розподілено протягом січня – березня 2022 року.

Аналізом розподілених залишків встановлено, що в повному обсязі від наявного залишку станом на 01.01.2022 розподілено лише залишок коштів за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м. Дніпра та Кривого Рогу* – 1 200,0 млн гривень. За іншими субвенціями відсоток розподілених залишків коливався від 23,1 відс. за *Субвенцією на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства*, до 86,9 відс. за *Субвенцією на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг* від їх загальної суми.

Найбільшу частину залишків (**2 419,9 млн грн**, або 84,9 відс. суми розподіленого залишку) спрямовано **на цілі, визначені бюджетними програмами, за якими у 2021 році виділено кошти субвенцій**. За видами субвенцій питома вага залишків, спрямованих на зазначені цілі, коливалась від 6,8 відс. за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* (3,0 млн грн) до 88,2 відс. за *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* (228,1 млн гривень).

При цьому залишки коштів за *Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури* в сумі 19,8 млн грн та *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м. Дніпра та Кривого Рогу* в сумі 1 200,0 млн грн спрямовано (розподілено) виключно на вищезазначені цілі.

На заходи територіальної оборони спрямовано залишки коштів за 6-ма субвенціями в загальній сумі **248,7 млн грн**, або 8,7 відс. розподіленого залишку коштів (2 849,5 млн гривень). Найбільшу частину коштів на заходи з територіальної оборони спрямовано за рахунок залишків *Субвенції на соціально - економічний розвиток окремих територій* (116,7 млн грн, або 35,9 відс. розподіленого залишку), *Субвенції на розвиток спортивної інфраструктури* (38,3 млн грн, або 22,4 відс.) та *Субвенції на широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості* (0,5 млн грн, або 18,5 відсотка).

На задоволення продовольчих потреб цивільного населення спрямовано залишки коштів за 5-ма субвенціями в загальній сумі **32,0 млн грн**, або 1 відс. загальної суми розподіленого залишку. Найбільшу частину коштів на зазначені цілі спрямовано за рахунок залишків *Субвенції на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* (2,4 млн грн, або 31 відс. розподіленого залишку), *Субвенції на розвиток спортивної інфраструктури* (21,0 млн грн, або 12 відс. розподіленого залишку).

На проведення евакуації/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, спрямовано залишки коштів *Освітньої субвенції* в сумі **0,4 млн грн**, що становить 0,05 відс. розподіленого залишку коштів зазначеної субвенції.

На облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, за рахунок залишків за 4-ма субвенціями спрямовано кошти в загальній сумі **58,7 млн грн**, або 2,1 відс. суми розподіленого залишку. Зокрема, на зазначені цілі найбільшу частину коштів спрямовано за *Освітньою субвенцією* в сумі 51,6 млн грн (6,7 відс. розподіленого залишку) та *Субвенцією на розвиток спортивної інфраструктури* – 5,9 млн грн (3,5 відсотка).

Серед інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану, на які розподілено залишки коштів за 7-ма субвенціями в загальній сумі **81,8 млн. грн** (2,9 відс), значаться такі: проведення капітального ремонту найпростіших укриттів та захисних споруд цивільного захисту закладів загальної середньої освіти (*Освітня субвенція, Субвенція на підтримку особам з особливими освітніми потребами*)⁹; часткова грошова компенсація установам, закладам, організаціям всіх форм власності за тимчасове розміщення/проживання внутрішньо переміщених осіб (*Освітня субвенція, Субвенція на підтримку особам з особливими освітніми потребами, Субвенція на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства, Субвенція на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій тергромад, Субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій, Субвенція на реалізацію інфраструктурних проєктів*)¹⁰.

Нерозподілений залишок коштів за 12-ма субвенціями в 13 зведених бюджетах областей та бюджеті міста Києва станом на 01.08.2022 становив **919,5 млн грн**, або **24,3 відс.** залишків коштів на початок бюджетного періоду.

Найбільшу питому вагу у нерозподілених залишках займає залишок *Субвенції на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* (0,9 млн. грн, або 76,9 відс. залишку станом на 01.01.2022) та *Субвенції на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій тергромад* (16,9 млн. грн, або 65,9 відсотка). Питома вага станом на 01.08.2022 решти нерозподілених залишків субвенцій коливається від 1,6 відс. за *Субвенцією на проєктування та встановлення кисневих станцій* (0,7 млн грн) до 41,2 відс. *Освітньої субвенції* (547,6 млн гривень).

Інформація про стан та напрями розподілу залишків коштів субвенції, збережених станом на 01.01.2022 на рахунках 21 місцевого бюджету за

⁹ Дані виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

¹⁰ За даними департаменту фінансів Львівської обласної військової адміністрації.

даними інших об'єктів аналізу, де проводився контрольний захід,¹¹ наведено в додатку 2 до звіту.

Як свідчать наведені в додатку 2 дані, станом на 01.01.2022 на рахунках 21 місцевого бюджету, де проведено контрольні заходи, із досліджуваних видів субвенцій залишився залишок коштів за 9-ма субвенціями в загальній сумі **470,9 млн грн**, з яких станом на 01.08.2022 розподілено **413,6 млн грн**, що становить *87,8 відсотка*. При цьому **305,2 млн грн**, або 73,8 відс. розподілених залишків коштів субвенцій розподілено протягом січня – березня 2022 року.

Аналізом розподілених залишків встановлено, що в повному обсязі від наявного залишку станом на 01.01.2022 розподілено залишок коштів за трьома субвенціями: *Субвенція на проектування та встановлення кисневих станцій* – 5,4 млн грн, *Субвенція на розвиток комунальної інфраструктури* – 6,3 млн грн та *Субвенція на реалізацію інфраструктурних проєктів* – 43,2 млн гривень. За іншими субвенціями найменший відсоток розподілених залишків коливався від 54,9 відс. та 79,1 відс. за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* та *Освітньою субвенцією* від їх загальної суми. Найбільший відсоток (99,9 відсотка) – за *Субвенцією на соціально-економічний розвиток окремих територій*.

Так, найбільшу частину залишків (206,1 млн грн, або 49,8 відс. суми розподіленого залишку) місцевими бюджетами спрямовано на заходи територіальної оборони за 6-ма субвенціями. За видами субвенцій питома вага залишків, спрямованих на зазначені заходи, коливалася від 0,1 відс. за *Субвенцією на широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості* (0,03 млн грн) до 71,2 відс. за *Субвенцією на соціально-економічний розвиток окремих територій* (101,9 млн гривень).

На цілі, визначені бюджетними програмами, за якими у 2021 році виділено кошти субвенцій, місцевими бюджетами спрямовано залишки коштів за 8-ма субвенціями на загальну суму 139,9 млн грн, або 33,8 відс. розподіленого залишку коштів. Найбільшу частину коштів на зазначені цілі спрямовано за рахунок залишків *Субвенції на широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості* (2,6 млн грн, або 99,9 відс. розподіленого залишку), *Субвенції на розвиток комунальної інфраструктури* (6,2 млн. грн, або 90,6 відс.) та *Субвенції на підтримку особам з особливими освітніми потребами* (4,1 млн грн, або 87,1 відсотка).

¹¹ Львівська міська рада, Моршинська міська рада, Департамент освіти та науки Одеської міської ради, Відділ освіти, молоді та спорту Черняхівської селищної ради, Департамент освіти і науки Полтавської обласної військової адміністрації, Кременчуцька міська рада, Миргородська міська рада, Полтавська міська рада, Пирятинська міська рада, Чигиринська міська територіальна громада, Дніпровська міська рада, Департамент праці та соціальної політики Одеської міської ради, Департамент муніципальної безпеки Одеської міської ради, Департамент освіти Полтавської міської ради, Оноківська сільська рада Ужгородського району Закарпатської області, Дрогобицька міська рада, Лубенська міська рада, Департамент громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради, Закарпатський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, Одеська міська рада (Виконавчий комітет), Управління розвитку споживчого ринку та захисту прав споживачів Одеської міської ради.

При цьому залишок коштів за *Субвенцією на проектування та встановлення кисневих станцій* в сумі 5,4 млн грн направлено виключно на цілі, визначені зазначеною бюджетною програмою.

На задоволення продовольчих потреб цивільного населення місцевими бюджетами спрямовано залишки коштів за 2-ма субвенціями в загальній сумі 18,2 млн. грн, або 4,4 відс. загальної суми розподіленого залишку. Кошти на зазначені цілі спрямовано за рахунок залишків *Освітньої субвенції* (16,7 млн грн, або 8,6 відс.) та *Субвенції на реалізацію інфраструктурних проєктів* (1,5 млн грн, або 3,5 відс. розподіленого залишку).

На проведення евакуації/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, місцевими бюджетами залишки коштів субвенцій не спрямовувались.

На облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, за рахунок залишків 3-х субвенцій місцевими бюджетами спрямовано кошти в загальній сумі 16,4 млн грн, або 4 відс. розподіленого залишку. Зокрема, на зазначені цілі спрямовано залишки за *Освітньою субвенцією* в сумі 1,3 млн грн (0,7 відс. розподіленого залишку), *Субвенцією на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* – 0,3 млн грн (2,5 відс. розподіленого залишку) та найбільшу частину коштів спрямовано за *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* – 14,7 млн грн (34 відсотки).

Серед інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану, на які розподілено залишки коштів за 4-ма субвенціями в загальній сумі 8,3 млн грн (2 відс.), визначено таке: на видатки, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та евакуйованим особам (*Субвенція на підтримку особам з особливими освітніми потребами*)¹²; на облаштування укриття закладів освіти (*Освітня субвенція*)¹³;

Нерозподілений залишок коштів за 6-ма субвенціями в місцевих бюджетах станом на 01.08.2022 становив **49,9 млн грн**, або *10,6 відс.* залишків коштів на початок бюджетного періоду.

Найбільшу питому вагу у нерозподілених залишках місцевих бюджетів займає залишок за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* (3,9 млн грн, або 45,1 відс. залишку станом на 01.01.2022) та *Освітньою субвенцією* (43,8 млн грн, або 17,9 відсотка). Питома вага в нерозподілених залишках станом на 01.08.2022 решти субвенцій коливається від 0,2 відс. – *Субвенції на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* (0,02 млн грн) до 5,6 відс. – *Субвенції на широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості* (0,1 млн гривень).

¹² Оноківська сільська рада Ужгородського району Закарпатської області.

¹³ Моршинська міська рада.

При цьому взагалі не розподілено залишків коштів за Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад у розмірі 1,9 млн грн (Дрогобицька міська рада).

Довідково.

Серед причин нерозподілу залишку субвенцій були: незаявлена потреба розпорядниками коштів відповідно до пункту 22-2 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу;

за поясненням посадових осіб департаменту фінансів Одеської військової адміністрації, залишки коштів субвенції з державного бюджету розподіляються обласною державною (військовою) адміністрацією виходячи із виникнення невідкладних питань, які потребують негайного залучення фінансового ресурсу для їх вирішення в умовах воєнного стану.

На разі, вони зарезервовані на першочергові соціально значущі напрями, облаштування бомбосховищ в закладах освіти обласного підпорядкування, розміщення внутрішньо переміщених осіб, підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану та інше згідно із законодавством;

за інформацією департаменту фінансів Полтавської обласної військової адміністрації, залишок коштів Освітньої субвенції має цільове спрямування. Насамперед метою розподілу залишків є його здійснення з урахуванням цільового призначення. Станом на 01.08.2022 кошти не розподілено, оскільки за Постановою № 590 видатки на придбання шкільних автобусів, у тому числі обладнаних місцями для дітей з особливими освітніми потребами, придбання засобів навчання та на проведення робіт із створення належних санітарно-гігієнічних умов у приміщеннях закладів загальної середньої освіти не відносяться до першочергових;

за даними департаменту фінансів Черкаської обласної державної адміністрації, залишок коштів субвенції за Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад не розподілено у зв'язку з відсутністю звернень на виділення коштів від органів місцевого самоврядування області та неподання ними необхідних документів, визначених Постановою № 853.

Отже, зволікання протягом січня-липня 2022 року з розподілом залишків коштів субвенцій місцевими бюджетами 13 областей (Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Черкаської, Чернівецької) та міста Києва створило ризики невикористання до кінця 2022 бюджетного року 919,5 млн грн залишків коштів субвенцій.

3.2. Аналіз причин неспрямування залишків коштів субвенцій

Інформація про стан і причини невикористання залишків коштів субвенцій, розподілених станом на 01.08.2022, встановлена за результатами аналізу відомостей 14-ти департаментів фінансів обласних військових адміністрацій та виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), наведена в таблиці 3.

Дані таблиці 3 свідчать про залишок станом на 01.08.2022 на рахунках 13-ти зведених бюджетів областей та бюджету м. Києва із досліджуваних субвенцій невикористаних коштів за 11-ма субвенціями в загальній сумі 2 426,7 млн грн, що становить 89,3 відс. розподілених.

Таблиця 3

Інформація про стан і причини невикористання залишків коштів субвенцій

тис грн

Назва субвенції	Обсяг залишку коштів субвенції, розподілених у період з 01.01.2022 по 01.08.2022	Залишок коштів субвенції, не використаних Розпорядником/ одержувачем станом на 01.08.2022	З них через причини:			
			кошти розподілено на видатки, які не є першочерговими згідно з Порядком № 590	від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання	процедури закупівлі, що здійснювалися на залишки коштів субвенцій, оскаржені конкурентами	Інші причини
Освітня	747 884,97	568 902,64	126 650,30	328 848,10	948,70	67 088,30
На підтримку особам з особливими освітніми потребами	43 284,20	40 165,90	180,80	25 334,20	0,00	650,90
На проєктування та встановлення кисневих станцій	34 554,50	25 085,63	48,6	10 185,50	0,00	14 033,50
На створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства	264,50	264,50	211,10	0,00	0,00	0,00
На розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад	3 949,20	2 866,60	1 466,10	0,00	0,00	0,00
На розвиток комунальної інфраструктури	19 759,50	19 491,30	10 619,80	0,00	0,00	8 872,00
На широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості	2 908,80	1 855,90	737,60	408,80	0,00	709,40
На розвиток спортивної інфраструктури	68 175,70	31 315,10	0,00	17 982,10	0,00	11 358,40
На соц.-економ. розвиток окремих територій	317 337,67	274 052,76	156 827,70	116 490,50	0,00	702,8
На реалізацію інфраструктурних проєктів	279 092,03	262 707,33	166 975,30	93 586,33	0,00	0
На закупівлю трамваїв для мм. Дніпра та Кривого Рогу	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00
ЗАГАЛОМ	2 717 211,07	2 426 707,66	1 663 717,30	592 835,53	948,70	103 415,3

Аналізом стану і причин невикористання залишків коштів субвенцій, розподілених станом на 01.08.2022, встановлено, що **взагалі не використано** розподілений залишок коштів за 2-ма субвенціями: *Субвенція на закупівлю трамваїв для мм. Дніпра та Кривого Рогу – 1 200,0 млн грн та Субвенція на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства – 0,2 млн гривень.* За *Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури* не використано 98,6 відс. розподіленого залишку коштів.

За іншими субвенціями відсоток невикористання залишків коливався від 45,9 відс. за *Субвенцією на розвиток спортивної інфраструктури* до 94,1 відс. за *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* від їх загальної суми розподілу.

Причиною невикористання залишків за 9-ма субвенціями в обсязі 1 663,7 млн грн, (або 68,6 відс. суми невикористаних коштів) є їх **розподіл на видатки, які не є першочерговими згідно з Порядком № 590.**

В розрізі субвенцій питома вага невикористаних залишків через вищезазначену причину коливалась від 0,5 відс. (0,1 млн грн) за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* до 100 відс. (1200,0 млн грн) за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу.*

Довідково. За інформацією директора Департаменту фінансів Дніпровської обласної військової адміністрації, «Департаментом житлово-комунального господарства та будівництва ОДА на адресу Дніпровської міської ради та Криворізької міської ради були направлені листи від 02.05.2022 стосовно наявності потреби в закупівлі нових трамваїв та відповідно подальшої можливості проведення департаментом закупівлі, укладання договору про закупівлю. Отримано обґрунтовані відповіді Департаменту транспорту та транспортної інфраструктури Дніпровської міської ради та Виконавчого комітету Криворізької міської ради про те, що, на сьогодні, у зв'язку з військовою агресією російської федерації на території України, потреба в закупівлі вказаних нових трамваїв відсутня, разом з тим після закінчення дії воєнного стану наявний намір повторного звернення з пропозицією щодо проведення закупівлі та відповідно повернення до питання щодо придбання нових трамваїв.

На виконання вимог пункту 1 частини першої статті 32 Закону України «Про публічні закупівлі» департаментом 12.05.2022 прийнято рішення про відміну закупівлі через відсутність подальшої потреби в закупівлі товару, про що в установлені Законом строки оприлюднено в електронній системі закупівель.

Одночасно Дніпропетровською обласною військовою адміністрацією надано інформацію головному розпоряднику коштів державного бюджету – Міністерству інфраструктури України, щодо стану освоєння коштів зазначеної субвенції для визначення на державному рівні напрямів подальшого її використання».

З причини того, що від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання, не використано за 7-ма субвенціями залишки коштів в розмірі 592,8 млн грн (24,4 відс.) суми невикористаних коштів. За видами субвенцій питома вага невикористаних залишків через вищезазначену причину коливалась від 22 відс. (0,1 млн грн) за *Субвенцією на широкосмуговий Інтернет в сільській місцевості* до 63,1 відс. (25,3 млн грн) за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами.*

Не використано залишки коштів через те, що процедури закупівлі, які здійснювалися, оскаржені конкурентами в розмірі 0,9 млн грн (або 0,039 відс. суми невикористаних коштів) за *Освітньою субвенцією.*

Внаслідок інших причин не використано залишки коштів за 7-ма субвенціями на загальну суму 103,4 млн грн (або 4,3 відс. невикористаних коштів). Найбільший відсоток залишку коштів не використано через інші причини (55,9 відс.) за *Субвенцією на проектування та встановлення кисневих станцій* в розмірі 14,0 млн грн, а найменший відсоток невикористаного залишку коштів (1,6 відс.) за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* в розмірі 0,6 млн гривень.

Аналізом встановлено, що серед *інших причин невикористання коштів* об'єктами аналізу¹⁴ зазначалися окремі причини¹⁵, які не були системними.

Крім того, за даними департаменту фінансів Львівської обласної військової адміністрації невикористані залишки коштів субвенцій станом на 01.08.2022 становлять за *Освітньою субвенцією* (19,7 млн грн), *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* (14,0 млн грн), *Субвенцією на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* (0,05 млн грн), *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* (1,4 млн грн), *Субвенцією на соціально-економічний розвиток окремих територій* (0,02 млн грн), *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* (2145,7 тис. грн) та зазначається, що вони будуть використовуватись у міру звернень установ, закладів та організацій до департаменту соціального населення за частковою грошовою компенсацією за тимчасове розміщення (проживання) ВПО в рамках програми.

Інформація про стан і причини невикористання залишків коштів субвенцій за даними інших об'єктів аналізу, де проводився контрольний захід, розподілених станом на 01.08.2022, наведена в таблиці 4.

Таблиця 4

Інформація про стан і причини невикористання залишків коштів субвенцій

тис грн

Назва субвенції	Обсяг залишку коштів субвенції, розподілених у період з 01.01.2022 по 01.08.2022	Залишок коштів субвенції, невикористаних Розпорядником/одержувачем станом на 01.08.2022	З них через причини:			
			кошти розподілено на видатки, які не є першочерговими згідно з Порядком № 590	від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання	процедури закупівлі, що здійснювалися під залишки коштів субвенцій, оскаржені конкурентами	Інші причини
Освітня	181 214,28	63 399,06	8 165,70	1 732,58	0	26 321,08
На підтримку особам з особливими освітніми потребами	2 209,86	1 167,81	568,78	189,24	0	8,20
На проєктування та встановлення кисневих станцій	6 781,26	3 774,93	568,78	286,32	0	2 919,83
На створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства	6 424,60	4 622,00	906,10	12,30	0	3 267,50

¹⁴ Департамент фінансів Черкаської обласної державної адміністрації – 49,1 млн грн; Департамент фінансів Чернівецької обласної військової адміністрації – 32,9 млн грн; Департамент фінансів Дніпропетровської обласної військової адміністрації – 0,7 млн грн.; Департамент фінансів Рівненської обласної військової адміністрації – 19,9 млн грн; Департамент фінансів Кіровоградської обласної військової адміністрації – 0,7 млн гривень.

¹⁵ Інші причини: кошти, передбачені на інші подальші періоди, не використовувалися, оскільки видатки проводилися за рахунок волонтерської допомоги та благодійних надходжень; проводиться експертиза проєкту будівництва; готуються листи про перерозподіл коштів; термін відпускнух педагогам відтерміновано; відсутні пропозиції щодо потреби в коштах; розрахунки будуть проведені за умови виконання робіт, які на разі тривають; заборонено придбавати спецтехніку в лізинг; економія коштів.

Продовження таблиці 4

На розвиток комунальної інфраструктури	4 778,40	4 778,40	4 778,40	0	0	0,00
На широкопasmовий Інтернет в сільській місцевості	1 905,10	1 207,50	0	3,60	0	1 203,90
На соц.-економ. розвиток окремих територій	143 116,30	57 202,30	19 828,00	0	0	37 374,30
На реалізацію інфраструктурних проєктів	34 151,14	23 401,14	10 464,84	4 010,00	0	66,30
ЗАГАЛОМ	380 580,94	159 553,14	45 280,60	6 234,04	0	71 161,11

Відповідно до даних таблиці 4 станом на 01.08.2022 на рахунках 21-го місцевого бюджету із досліджуваних видів субвенцій залишився залишок **невикористаних** коштів за **8-ма** видами субвенцій в загальній сумі **159,6 млн грн**, що становить 41,9 відс. розподілених.

Аналізом стану і причин невикористання залишків коштів субвенцій, розподілених станом на 01.08.2022, встановлено, що взагалі не використано розподілений залишок коштів за *Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури* – 4,8 млн гривень¹⁶.

За іншими субвенціями найменший відсоток невикористання залишків коливався від 35 відс. до 68,5 відс. за *Освітньою субвенцією* та *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* від їх загальної суми розподілу. Найбільший відсоток (71,9 відс.) за *Субвенцією на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства*.

Найбільшу частину залишку коштів (71,1 млн грн, або 44,6 відсотки суми невикористаних коштів) **не використано** за 7-ма субвенціями *з інших причин*. За видами субвенцій питома вага невикористаних залишків через інші причини коливалась від 0,7 відс. (8,2 тис. грн) за *Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* до 99,7 відс. (1,2 млн грн) за *Субвенцією на широкопasmовий Інтернет в сільській місцевості*.

Аналізом встановлено, що серед *інших причин невикористання коштів* об'єктами аналізу¹⁷ зазначались окремі причини, які були несистемними¹⁸.

¹⁶ Львівська міська рада.

¹⁷ Департамент освіти Полтавської міської ради – 0,1 млн грн; Департамент освіти і науки Полтавської обласної військової адміністрації – 21,0 млн грн; Дніпровська міська рада – 35,9 млн грн; Чигиринська міська територіальна громада – 0,6 млн грн; Оноківська сільська рада Ужгородського р-ну Закарпатської області – 3,5 млн грн; Кременчуцька міська рада – 4,3 млн грн; Миргородська міська рада – 0,6 млн грн; Пирятинська міська рада – 0,4 млн грн; Лубенська міська рада – 2,1 млн грн; Дрогобицька міська рада – 2,3 млн гривень.

¹⁸ Термін використання коштів не настав; кошти не використовувалися, оскільки видатки проводилися за рахунок благодійних надходжень; здійснюються тендерні процедури закупівель товарів; відсутня нагальна потреба у фінансуванні, будуть використані до кінця бюджетного періоду; у зв'язку із зростанням цін на обладнання залишку коштів недостатньо для його придбання, необхідні додаткові кошти; в зв'язку із призупиненням проведення діяльності підрядною організацією через те, що її керівник перебуває в ЗСУ; розрахунки будуть проведені за умови виконання робіт, які на разі тривають; економія коштів; у зв'язку із припиненням навчального року.

Не використано залишки коштів у зв'язку з тим, що кошти розподілено на видатки, які не є першочерговими згідно з Порядком № 590, за 7-ма субвенціями в розмірі 45,3 млн грн (або 28,4 відс. суми невикористаних коштів). За видами субвенцій питома вага невикористаних залишків через зазначену причину коливалась від 12,9 відс. (8,2 млн грн) за Освітньою субвенцією до 48,7 відс. (0,5 млн грн) за Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами.

Взагалі не використано залишки коштів із вказаної причини за Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури – 4,8 млн гривень¹⁹.

Через те, що від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання, не використано за 6-ма субвенціями залишки коштів в розмірі 6,2 млн грн (або 1,64 відс. суми невикористаних коштів). За видами субвенцій питома вага невикористаних залишків через вищезазначену причину коливалась від 0,96 відс. (1,7 млн грн) за Освітньою субвенцією до 11,74 відс. (4,0 млн грн) за Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів.

Отже, однією із головних причин невикористання залишків коштів субвенцій станом на 01.08.2022 є розподілення коштів на видатки, які не є першочерговими згідно з Порядком № 590, яким визначено пріоритетність (черговість) здійснення видатків Казначейством. Унаслідок цього розпорядниками коштів місцевих бюджетів не використано залишки коштів субвенцій на загальну суму 1 708,9 млн гривень.

Ще однією значною причиною невикористання залишків коштів стало те, що від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання, внаслідок чого місцевими бюджетами не використано залишків коштів субвенцій на загальну суму 599,0 млн гривень.

3.3. Аналіз законності та економності використання залишків коштів субвенцій

- **Неекономне використання бюджетних коштів**

Придбання транспортних засобів за цінами, що перевищують оціночну вартість

Департаментом громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради (далі Департамент ГПЦЗ ДМР) за зовнішньо-економічними контрактами, укладеними з Rallija Klubs SIA (Латвійська Республіка) та з VALMIO s. r. o. (Чехія) на постачання товару № 14 від 11.04.2022 та № 17 від 20.04.2022 (відповідно), придбано три вживані легкові автомобілі загальною вартістю 34010,0 євро, що в еквіваленті становить 1 225 758,74 грн, яка на 340 819,99 грн перевищує оціночну вартість цих транспортних засобів, що свідчить про неекономне використання залишків

¹⁹ Львівська міська рада.

коштів Субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій на суму 272344,37 грн та коштів міського бюджету на суму 68475,62 гривень.

Відповідно до Закону № 4765-VI придбані Департаментом ГПЦЗ ДМР за рахунок залишків коштів субвенцій легкові автомобілі відповідно до рішення були примусово відчужені у Департаменту ГПЦЗ ДМР з наступною повною компенсацією на користь військових частин Збройних Сил України на підставі актів про примусове відчуження майна.

Згідно з частиною четвертою статті 6 Закону № 4765-VI передання комунального майна у державну власність у разі прийняття відповідного рішення оформляється актом приймання-передачі, **до якого додається документ, що містить висновок про вартість майна на дату його оцінки.**

Так, в актах про примусове відчуження майна на користь військової частини зазначена оцінка примусово відчужених легкових автомобілів, а саме: легкового автомобіля швидка допомога марки VOLKSWAGE, модель Transporter Z033050, VIN WV2ZZZ7HZ8H064432 **проведено Діравко Є.В. (ТОВ «Автомаркет») 09.06.2022** (звіт № 1648-0906 оцінки транспортного засобу від 09.06.2022), а легкових автомобілів пікап 4x4 марки FORD, модель Ranger ET, VIN WF0LMFE107W666419 та пікап 4x4 марки NISSAN, модель NAVARA, VIN JN1CPUD22U0803458 **проведено Діравко Є. В. (ТОВ «Автомаркет») 06.06.2022** (звіти № 1653-0606 та № 1666-0606 оцінки транспортного засобу від 06.06.2022) при тому, що вказані транспортні засоби фактично передані від постачальників Департаменту ГПЦЗ ДМР згідно з актами прийому передачі **30 червня 2022 року.**

Отже, фактично оцінку придбаних автомобілів проведено до їх отримання Департаментом від постачальників-нерезидентів.

При цьому встановлено невідповідність оціночної вартості автомобілів, зазначеної в актах про примусове відчуження майна, з вартістю їх фактичного придбання у постачальників, а саме:

- легкового автомобіля швидка допомога марки VOLKSWAGE, модель Transporter Z033050, VIN WV2ZZZ7HZ8H064432 становить 473 279,42 грн, яка на 176 630,25 грн перевищує його оціночну вартість (296 649,17 грн);

- легкового автомобіля пікап 4x4 марки FORD, модель Ranger ET, VIN WF0LMFE107W666419 становить 421 402,74 грн, яка на 64 715,24 грн перевищує його оціночну вартість (356 687,50 грн);

- легкового автомобіля пікап 4x4 марки NISSAN, модель NAVARA, VIN JN1CPUD22U0803458 становить 331 076,58 грн, яка на 99 474,50 грн перевищує його оціночну вартість (231 602,08 грн).

Загалом придбання транспортних засобів за цінами, що перевищують оціночну вартість, свідчить про неекономічне використання 340,8 тис. гривень.

Утворення курсової різниці внаслідок перенесення строків оплати за поставлені транспортні засоби

Департаментом громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради за контрактом від 11.04.2022 № 14, укладеним з Rallija Klubs SIA (Латвійська Республіка), придбано 15 вживаних легкових

автомобілів на загальну суму 150 000,0 EUR та отримано відповідно до актів прийому-передачі від 30.06.2022 № № 1 – 15.

Контрактом № 14 (п. 3.7.1) передбачено передплату в розмірі 45000,0 EUR (30 відс.), проведено 25.04.2022 у сумі 45000,0 євро, що в еквіваленті становить 1442,9 тис грн (45000,0 EUR, курс 1 євро = 32,064²⁰), шляхом надання заявки про купівлю валюти до АТ «АКБ «КОНКОРД», де у Департаменту відкрито поточний та валютний рахунки.

Фактично перерахування коштів на поточний рахунок Департаменту в АТ «АКБ «КОНКОРД» для купівлі іноземної валюти за рахунок залишків коштів субвенції проведено через 28 днів після підписання акта приймання - передачі транспортних засобів (30.06.2022), а саме 28.07.2022 на підставі доручення від 25.07.2022 № 32. При цьому заявку на закупівлю банком валюти подано Департаментом до АТ «АКБ «КОНКОРД» 05.08.2022 № 24 на суму 105000,0 євро. Фактично розрахунки з постачальником-нерезидентом на суму 105000,0 євро проведені 05.08.2022.

Отже, остаточні розрахунки з постачальником за отримані автомобілі проведено Департаментом 05.08.2022, тобто через 35 днів після складення та підписання актів приймання-передачі транспортних засобів, у сумі 105 000 євро, що в еквіваленті становить 3 976,4 тис. грн (105000,0 EUR, курс 1 євро = 37,87²¹).

Враховуючи, що в період отримання автомобілів (30.06.2022) та протягом трьох банківських днів курс покупки євро в АТ «АКБ «КОНКОРД» становив 32,1482 грн²² (з урахуванням комісійної винагороди банку 0,15 відс.), то на закупівлю необхідної валюти можна було б витратити 3 375,6 тис. грн²³, або на 600,8 тис. грн²⁴ менше, ніж в період фактичної купівлі валюти (05.08.2022). Отже, перенесення строків купівлі валюти для проведення розрахунків за зовнішньоекономічним контрактом в умовах знецінення гривні до іноземних валют призвело до неекономного використання коштів залишків субвенції на суму **600,8 тис гривень**.

Аналогічно Департаментом відповідно до контракту від 20.04.2022 № 17, укладеного з VALMIO s. r. o. (Чехія) придбано 15 вживаних легкових автомобілів на загальну суму 165 000,0 євро та отримано згідно з актами прийому-передачі від **30.06.2022** № № 1 – 15.

Контрактом № 17 (п. 3.7.1) передбачено передплату в розмірі 49 500,0 євро (30 відс.). Передплату проведено 25.04.2022 у сумі 49500,0 євро, що в еквіваленті становить 1 587,2 тис. грн (49500,0 EUR, курс 1 євро =

²⁰ Фактичний курс купівлі АТ «АКБ «КОНКОРД» євро за заявкою Департаменту ГПЦЗ ДМР від 25.04.2022.

²¹ Фактичний курс купівлі АТ «АКБ «КОНКОРД» євро відповідно до заявки Департаменту ГПЦЗ ДМР від 05.08.2022.

²² За даними сайту Міністерства фінансів в період з 30.06.2022 по 04.07.2022 курс 1 євро в АТ «АКБ «КОНКОРД» становив 32,1 грн, з урахуванням передбаченої в заявці комісійної винагороди банку у розмірі 0,15 відс. становив 32,1482.

²³ 105000 євро*32,1482 грн = 3 375,6 тис. грн.

²⁴ (3 976,4 тис. грн - 3 375,6 тис. грн = 600,8 тис. грн).

32,064²⁵), шляхом надання заявки про купівлю валюти до АТ «АКБ «КОНКОРД».

Фактично перерахування коштів на поточний рахунок Департаменту в АТ «АКБ «КОНКОРД» для купівлі іноземної валюти за рахунок залишків коштів субвенції у сумі 3811,5 тис. грн проведено через 28 днів після підписання акта приймання-передачі транспортних засобів (30.06.2022), а саме 28.07.2022 на підставі доручення від 25.07.2022 № 33. При цьому заявка на закупівлю банком валюти подана Департаментом до АТ «АКБ «КОНКОРД» 04.08.2022 на суму 84840,0 євро. Фактично придбання валюти та розрахунки з постачальником-нерезидентом на суму 84840,0 євро, що у еквіваленті становить 3 214,5 тис. грн (84840,0 EUR, курс 1 євро = 37,89²⁶), проведені 05.08.2022.

Для закупівлі валюти для остаточного розрахунку за контрактом у сумі 30660,0 євро Департаментом використовувались частково попередньо перераховані залишки субвенції та кошти місцевого бюджету у сумі 539,1 тис. грн, перераховані на поточний рахунок у АТ «АКБ «КОНКОРД» згідно з платіжним дорученням від 12.08.2022 № 36, проведеним органом ДКСУ 19.08.2022. Купівля валюти здійснена банком на підставі заявки Департаменту від 22.08.2022 у сумі 30660,0 євро, що в еквіваленті становить 1136,1 тис. грн за курсом 37,056 грн (у тому числі за рахунок коштів субвенції 597,0 тис. грн, за рахунок місцевого бюджету 539,1 тис. гривень).

Отже, у серпні 2022 року для проведення остаточних розрахунків Департаментом придбано валюту у сумі 115500,0 євро, що в еквіваленті становить 4 350,6 тис. гривень.

Враховуючи, що в період отримання автомобілів (30.06.2022) та протягом трьох банківських днів курс покупки євро в АТ «АКБ «КОНКОРД» становив 32,1642 грн²⁷ (з урахуванням комісійної винагороди банку 0,2 відс.), то на купівлю необхідної валюти можна було витратити 3 715,0 тис. грн²⁸, тобто на 635,7 тис. грн менше²⁹, ніж в період фактичної оплати (05.08.2022 та 22.08.2022). Отже, перенесення строків купівлі валюти для проведення розрахунків за зовнішньо-економічним контрактом в умовах знецінення гривні до іноземних валют призвело до неекономного використання коштів **635,7 тис. грн**, у тому числі залишків субвенції на суму **96,6 тис. грн**, та 539,1 тис. грн коштів місцевого бюджету.

Таким чином, загалом перенесення строків оплати за поставлені транспортні засоби утворило курсову різницю на загальну суму

²⁵ Фактичний курс купівлі АТ «АКБ «КОНКОРД» євро відповідно до заявки Департаменту ГПЦЗ ДМР від 25.04.2022.

²⁶ Фактичний курс купівлі АТ «АКБ «КОНКОРД» євро відповідно до заявки Департаменту ГПЦЗ ДМР від 05.08.2022.

²⁷ За даними сайту Міністерства фінансів, у період з 30.06.2022 по 04.07.2022 курс 1 євро в АТ «АКБ «КОНКОРД» становив 32,1 грн, з урахуванням передбаченої в заявці комісійної винагороди банку у розмірі 0,2 відс. 32,1642.

²⁸ $115500 \text{ €} \cdot 32,1642 \text{ грн} = 3\,715,0 \text{ тис. грн.}$, у тому числі за рахунок залишків коштів субвенції $84840 \cdot 32,1642 = 2\,728,8 \text{ тис. грн}$ та за рахунок коштів міського бюджету $30660,0 \cdot 32,1642 = 986,2 \text{ тис. гривень.}$

²⁹ $4\,350,6 \text{ тис. грн}$ (загальна сума витрачених коштів) – $3\,715,0 \text{ тис. грн}$ (розрахункова сума, яка була б витрачена при своєчасному розрахунку) = $635,6 \text{ тис. гривень.}$

1 236,5 тис. грн (у тому числі за рахунок залишку коштів Субвенції на соц.-економ. розвиток окремих територій» на суму 697,4 тис. гривень), що свідчить про неекономне використання бюджетних коштів.

Придбання товару з ознаками завищення вартості

Так, Департаментом муніципальної безпеки Одеської міської ради згідно з Договором від 25.03.2022 № 20/2022 придбано в ТОВ «Еверпласт» плити сталеві в кількості 20826 кг, на загальну суму 5 610 774,31 грн (у тому числі ПДВ 935 129,05 грн) та отримано відповідно до видаткової накладної від 25.03.2022 № 1.

Відповідно до Специфікації (Додаток № 1 до Договору) визначено найменування товару сталеві плити 6,5*1500*3000 мм, код УКТЗЕД 7225406000, кількість 20286 кг, ціна за одиницю 224,51 грн, загальна вартість товару – 5 610 774,31 грн з ПДВ.

Відмітимо, що в договорі та специфікації до нього відомості про виробника плит та інші характеристики не зазначено. На завершальному етапі аналізу об'єкт контролю надав незавірені в установленому порядку ДСТУ копії документів на вироби з броньованого металу, відмінні за параметрами від фактично придбаних і відповідно ідентифікувати фактичні характеристики придбаних плит аналізом не видається можливим.

Фактично згідно з видатковою накладною від 25.03.2022 № 1 було придбано плити сталеві 6,5*1500*3500 мм вагою 20826 кг за ціною 224,51 грн за кг, тобто 224,51 тис. грн за тонну.

За інформацією інтернет-ресурсу виробника металопрокату Югсталь, заводу металевих виробів та конструкцій Україна, м. Запоріжжя, вул. Скворцова 240а yugstal.com (<http://yugstal.com/wp-content/uploads/2020/02/metalloprokat.pdf>), інтернет-магазину vikant.com.ua (https://vikant.com.ua/shop/lyst_horyachekatanyj), найбільшого в Україні виробника металу холдинг Метінвест metinvest-smc.com (<https://metinvest-smc.com/ua/odesa/product/list-goryachekatanyy-8kh1500kh6000-st3pss235jr-no-nt/>), kt-stal.com.ua (<https://kt-stal.com.ua/products/list-xolodnokatanyj/list-15006000-gk>) середня ринкова вартість 1 т зазначеного листа сталевих становить від 47,2 до 75,5 тис. грн, тобто навіть з урахуванням найвищої вартості на ринку, вартість придбаних сталевих плит становить 1571,910 тис. гривень.

Таким чином вартість плит сталевих (на підставі наявних документів), за розрахунками контрольної групи Рахункової палати, що ґрунтуються на запиті цін виробників аналогічної за параметрами продукції, завищено щонайменше на 4 038,86 тис. грн з ПДВ, що свідчить про неекономне використання бюджетних коштів на зазначену суму.

- **Передання майна з порушенням законодавства**

В актах про примусове відчуження майна відсутні дані про оцінку примусово відчужених транспортних засобів

Так, Департаментом громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради за зовнішньо-економічними контрактами, укладеними з Rallija Klubs SIA (Латвійська Республіка) та з VALMIО s. r. o. (Чехія), на постачання товару № 14 від 11.04.2022 та № 17 від 20.04.2022 придбано 30 легкових автомобілів, які згідно з рішенням начальника Дніпропетровського обласного територіального центру комплектації та соціальної підтримки, погодженого рішенням Виконавчого комітету Дніпровської міської ради від 31.05.2022 № 3-31/5-вч, примусово відчужені у Департаменту ГПЦЗ ДМР з наступною повною компенсацією на користь військових частин ЗСУ на підставі актів про примусове відчуження майна.

На момент підписання актів про примусове відчуження майна попереднього повного відшкодування вартості майна не проводилось.

Довідково. Згідно з частиною четвертою статті 6 Закону № 4765-VI передача комунального майна у державну власність у разі прийняття про це відповідного рішення оформляється актом приймання-передачі, до якого додається документ, що містить висновок про вартість майна на дату його оцінки. Згідно з частиною другою статті 11 Закону № 4765-VI для отримання наступної повної компенсації за примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану майно його колишній власник або уповноважена ним особа після скасування правового режиму воєнного стану звертається до територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем відчуження майна із заявою, до якої додаються акт і документ, що містить висновок про вартість майна.

При цьому в актах про примусове відчуження у Департаменту ГПЦЗ ДМР 30 легкових автомобілів, придбаних згідно з контрактами постачання товару № 14 від 11.04.2022 та № 17 від 20.04.2022, встановлено, що в 27 актах відсутні дані про оцінку примусово відчужених транспортних засобів, що в майбутньому може створити загрозу незабезпечення відшкодування повної вартості примусово відчуженого майна на 27 автомобілі, фактична загальна вартість придбання яких становить 10 131,3 тис. гривень.

Отже, відсутність в актах про примусове відчуження майна даних про оцінку примусово відчужених транспортних засобів в майбутньому може створити загрозу незабезпечення відшкодування повної вартості примусово відчуженого майна на суму 10 131,3 тис. гривень.

У ході контрольного заходу Департаментом забезпечено проведення експертної оцінки примусово відчужених 27 легкових автомобілів на суму 11054,2 тис. грн та включення експертної оцінки до відповідних актів про примусове відчуження майна.

Передача майна без відповідного рішення місцевого органу самоврядування

Департаментом муніципальної безпеки Одеської міської ради придбано системний блок ПК AMD Ryzen 7 вартістю 27,97 тис. грн (видаткова накладна від 21.06.2022 № 1), який згідно актом приймання-передачі від 30.07.2022 № 23 передано військовій частині всупереч вимогам статті 6 Закону № 4765-VI, а саме за відсутності відповідного рішення. Як результат, зазначений факт вказує на безпідставне передання комунального майна у державну власність на відповідну суму.

- **Законність та ефективність управлінських рішень щодо спрямування (використання) залишків коштів субвенцій**

Не обґрунтовано розрахунки потреби щодо заходів, пов'язаних з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із веденням воєнного стану, що призвело до неефективних управлінських рішень в частині спрямування залишків коштів субвенцій

Так, Оноківською сільською радою Ужгородського району Закарпатської області не обґрунтовано розрахунки потреби щодо намічених заходів, пов'язаних з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із веденням воєнного стану, що призвело до неефективних управлінських рішень в частині спрямування залишків коштів субвенцій за напрямками та стало однією з причин низького рівня використання залишків коштів субвенцій, а саме: із залишку коштів субвенцій станом на 01.01.2022 в сумі 14 230,6 тис. грн використано лише 831,4 тис. гривень.

Утворений залишок коштів субвенцій станом на 01.08.2022 в сумі 11 399,1 тис. грн (або 80,1 відс.), який протягом семи місяців 2022 року не використаний на цілі субвенцій або на заходи, визначені пунктом 22² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу, свідчить про неефективне управління коштами в умовах гострого бюджетного дефіциту, зумовленого надзвичайними умовами економіки України внаслідок збройної агресії російської федерації.

Неприйняття відповідних управлінських рішень щодо спрямування коштів субвенції в сумі 3 559,0 тис. грн спричинило недосягнення цілей, визначених паспортом бюджетної програми

Оноківській сільській територіальній громаді відповідно до **розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 696-р** «Про затвердження розподілу обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, у 2021 році», розподілено у 2021 році субвенцію в розмірі **7 757,048 тис. грн** на об'єкт «Реконструкція торгового комплексу «Плішка» під центр безпеки громадян «Плішка», що знаходиться в с. Кам'яниця Ужгородського району, вул. Ужанська, 36.

Станом на 01.01.2022 залишок невикористаних коштів *Субвенції на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства*, становив 5 070,1 тис. гривень. Протягом січня – липня 2022 року використано тільки 1511,1 тис. грн, з яких 1064,98 тис. грн на

цілі, визначені Порядком та умовами № 398³⁰, 446,02 тис. грн – на напрями, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану, та на заходи територіальної оборони.

Залишок невикористаних коштів станом на 01.08.2022 становив **3 559,0 тис. грн**, при тому що відповідно до Інформації про здійснення заходів щодо запобігання та протидії насильству в Ужгородському районі протягом 2021 року **кількість звернень щодо насильства** в сім'ї, які надійшли до органів поліції протягом 2021 року (**1083 осіб**), порівняно з 2020 роком (849 осіб) збільшилося.

Отже, **неприйняття управлінських рішень** щодо спрямування коштів субвенції в сумі 3 559,0 тис. грн **не дало змоги досягти цілі – створення та забезпечення діяльності спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства, та повністю забезпечити реалізацію державної політики, спрямованої на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства.**

- **Обґрунтованість показників видатків**

Показники видатків бюджету не обґрунтовані відповідними розрахунками та не деталізовані за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) із зазначенням вартості за одиницю на суму 5 015,7 тис. гривень

На підставі рішень сесій Чигиринської міської ради від 15.02.2022 № 958-23/VIII³¹, 24.06.2022 № 514-30, 19.04.2022 № 1065-26/VIII та згідно з довідками про зміни до кошторисів головним розпорядникам місцевого бюджету було спрямовано залишки коштів субвенцій, при цьому у розрахунках потреби у виділенні додаткових коштів, із недотриманням вимог пунктів 29 та 47 Порядку № 228, показники видатків бюджету не обґрунтовані відповідними розрахунками за кожним кодом економічної класифікації видатків бюджету і не деталізовані за видами та кількістю товарів, робіт, послуг із зазначенням вартості за одиницю на загальну суму 5 015,7 тис. грн³² (тобто майже 65 відс. суми спрямованих асигнувань (7 750,4 тис. гривень.)).

- **Інші недоліки при управлінні бюджетними коштами**

В окремих рішеннях про місцевий бюджет при формуванні бюджетних програм невірно застосовано кодування програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів на загальну суму

³⁰ Порядок та умови надання у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 № 398.

³¹ «Про внесення змін до рішення міської ради від 23.12.2021 № 901-20/VIII «Про бюджет Чигиринської міської територіальної громади на 2022 рік (23552000000)».

³² Відділ освіти, культури, туризму, молоді та спорту Чигиринської міської ради – 4 817,0 тис. грн, виконавчий комітет Чигиринської міської ради - 198,7 тис. гривень.

37 047,93 тис. гривень³³

Наприклад, Закарпатському обласному територіальному центру комплектування та соціальної підтримки (далі – Закарпатський ОТЦК та СП) відповідно до розпоряджень Закарпатської ОВА від 22.03.2022 № 63, від 02.05.2022 № 157, від 03.06.2022 № 233 та від 14.07.2022 № 362 за рахунок залишку коштів *Освітньої субвенції*, що утворився на 01.01.2022, спрямовано за КПКВК МБ 9800 загалом 33 000,0 тис. грн на реалізацію Програми організації та забезпечення територіальної оборони, призову на строкову військову службу та військово-патріотичного виховання населення Закарпатської області на 2021 – 2025 роки.

При цьому Типовою програмною класифікацією видатків № 793 для **відображення видатків на реалізацію програм і заходів з організації та діяльності територіальної оборони** визначено окремий код 8240 «Заходи та роботи з територіальної оборони», а не субвенцію з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів за кодом 9800.

Отже, з урахуванням пункту 22² розділу VI Бюджетного кодексу, Закону № 2134-IX та пункту 11 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», спрямування залишку коштів *Освітньої субвенції* (який утворився на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року) на заходи територіальної оборони у вигляді трансферту (субвенції) з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів, Закарпатському ОТЦК та СП, законодавством не передбачено, оскільки не передбачено окремої бюджетної програми для їх планування і виконання.

Відповідно до рішення Мокрокалігирської сільської ради Звенигородського району Черкаської області від 23.03.2022 № 31³⁴ встановлено, що на евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця залишки коштів *Освітньої субвенції* у сумі 40,0 тис. грн спрямовано за КПКВК МБ 0211061 «Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти» (далі – КПКВК МБ 0211061), чим не дотримано положення Типової програмної класифікації видатків № 793 (зі змінами), якою для відображення видатків, пов'язаних з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні, визначено окремий код 3230.

Зазначені невідповідності та відсутність в окремих місцевих бюджетах областей єдиного підходу до кодування програмної класифікації видатків,

³³ Закарпатський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки – 33 000,0 тис. грн; Мокрокалігирська сільська рада – 40,0 тис. грн; Чигиринська міська територіальна громада – 349,0 тис. грн; Головне управління Державної казначейської служби України у Полтавській області (Глобинська МТГ – 3 827,9 тис. грн, Семенівська селищна територіальна громада – 180,03 тис. гривень).

³⁴ «Про внесення змін до рішення сільської ради від 20.12.2021 № 14-20/VIII «Про бюджет Мокрокалігирської сільської територіальної громади на 2022 рік».

виходячи з їх сутності, ускладнює можливості відповідних органів щодо узагальнення масштабів впливу та визначення реальних обсягів видатків місцевих бюджетів на надання підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану.

Отже, загалом за результатами аналізу використання залишків коштів субвенцій встановлено факти прийняття неефективних управлінських рішень на 14 958,1 тис. грн, неекономного використання бюджетних коштів – 5 616,2 тис. грн, передання майна з порушенням законодавства – 10 159,3 тис. грн (з них усунуто порушень на 10 131,3 тис. грн), порушення при плануванні бюджетних видатків – 5 016,7 тис. грн, інші нефінансові порушення – 37 047,0 тис. гривень.

ВИСНОВКИ

1. Із залишку коштів чотирнадцяти субвенцій у загальній сумі 11 456,1 млн грн, які згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та статей 103-2, 103-3 Бюджетного кодексу України станом на 01.01.2022 зберігалися на рахунках місцевих бюджетів, протягом січня-липня 2022 року не використано на цілі бюджетних програм або на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію / вивезення / переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця тощо 2452,6 млн грн, або 22 відс. залишку на початок року. Це свідчить про неефективне управління залишками коштів субвенцій окремими розпорядниками коштів місцевих бюджетів Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Черкаської, Чернівецької областей та міста Києва, в умовах гострого бюджетного дефіциту, зумовленого надзвичайними умовами воєнного стану.

Причинами зазначеного було зволікання з використанням залишків коштів субвенцій на цілі відповідних бюджетних програм у січні-лютому 2022 року, неприйняття рішень про розподіл залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках місцевих бюджетів, за напрямками, визначеними законодавством на період дії воєнного стану, неможливість використання розподілених залишків коштів на окремі цілі через встановлення нових пріоритетів видатків.

2. Протягом першого кварталу 2022 року загалом із загальної суми залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках місцевих бюджетів на 01.01.2022, на визначені бюджетними програмами цілі використано кошти лише семи субвенцій в сумі 406,0 млн грн, що становить 7 відс. загального обсягу їх залишків на початок року.

2.1. У розрізі субвенцій рівень використання залишків їх коштів у першому кварталі коливався від 3 до 15 відс., зокрема, використано за

призначенням за *Субвенцією на розвиток комунальної інфраструктури* **5,4 млн грн.** (3 відс. залишку на початок року); за *Субвенцією на реалізацію інфраструктурних проєктів* – **165, 3 млн грн** (15 відсотків).

2.2. У першому кварталі 2022 року взагалі не використовувалися залишки коштів 4-х субвенцій загальним обсягом **2 116,0 млн грн:** у **жодній з областей** – за *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* (залишок 62,5 млн грн); у **Дніпропетровській** області – за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу* (1200,0 млн грн); **Миколаївській** області – за *Субвенцією Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг* (13,4 млн грн); **Донецькій, Сумській, Рівненській, Запорізькій, Тернопільській, Херсонській, Черкаській** областях – за *Субвенцією на розвиток спортивної інфраструктури* (840,1 млн гривень).

Натомість залишки коштів за *Освітньою субвенцією та Субвенцією на підтримку особам з особливими освітніми потребами* з початку 2022 року збільшилися на 1241,9 млн грн (на 21 відс. їх загального залишку) за рахунок збережених станом на 01.01.2021 на рахунках місцевих бюджетів залишків коштів та надходжень бюджетних асигнувань у поточному році.

Зазначене свідчить, що розпорядники коштів місцевих бюджетів у першому кварталі 2022 року не вжили достатніх заходів для спрямування залишків коштів субвенцій на цілі бюджетних програм, в той час коли для цього були визначені механізми, передбачені відповідними порядками та умовами, а також не було законодавчих обмежень щодо використання збережених залишків коштів внаслідок запровадження воєнного стану.

3. Протягом квітня-липня 2022 року (тобто в період дії воєнного стану) використано залишки коштів семи субвенцій на суму 259,0 млн грн, що становить 7 відс. загального обсягу залишків на початок квітня 2022 року.

3.1. Із залишків коштів за *Субвенцією на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад* протягом квітня-липня 2022 року використано 3,5 млн грн (видатки здійснені в усіх областях), а за *Субвенцією на розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг* – 1,6 млн грн, що становить лише 6 відс. обсягів залишків на початок квітня 2022 року.

3.2. Залишки коштів за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу* (1 200,0 млн грн, Дніпропетровська область) та *Субвенцією Миколаївській обл. на будівництво моста через р. Південний Буг* (13,5 млн грн, Миколаївська область) з 01.04.2022 не змінилися.

4. Законодавством після 24.03.2022 суттєво розширено напрями спрямування залишків коштів субвенцій, зокрема передбачено можливість передання їх на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію / вивезення / переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування

місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування, оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану. Визначено повноваження органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій щодо можливості розподілу переданих з державного бюджету коштів у вигляді субвенцій відповідно між місцевими бюджетами районними, сіл, селищ, міст обласного та районного значення.

4.1. Проте розпорядники коштів місцевих бюджетів 13 областей (Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Черкаської, Чернівецької) та міста Києва **через зволікання протягом семи місяців з розподілом залишків коштів субвенцій створили ризику невикористання до кінця 2022 бюджетного року 919,5 млн грн залишків коштів субвенцій.**

Так, станом на 01.08.2022 не було розподілено залишки коштів субвенцій на рахунках бюджетів Львівської області на суму 63,3 млн грн, у Черкаській області – на 172,6 млн гривень.

4.2. Однією з головних причин невикористання частини залишків коштів субвенцій станом на 01.08.2022 є **розподілення коштів на видатки, які не є першочерговими згідно з Прядком № 590**, яким визначено пріоритетність (черговість) здійснення видатків Казначейством. Внаслідок цього розпорядниками коштів місцевих бюджетів не використано залишків коштів субвенцій на загальну суму **1708,9 млн грн**, зокрема, у Дніпропетровській області – за *Субвенцією на закупівлю трамваїв для м.м. Дніпра та Кривого Рогу* в розмірі 1 200,0 млн гривень.

Водночас розпорядниками коштів місцевих бюджетів в ході контрольного заходу повідомлено Рахунковій палаті, що внаслідок запроваджених Порядком № 590 обмежень неможливо провести окремі нагальні платежі стосовно соціальних закладів, відтак запропоновано визначити черговість здійснення платежів за низкою видатків, зокрема: на придбання засобів для навчання осіб з особливими освітніми потребами; бланків методик для проведення комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами для інклюзивно-ресурсних центрів; засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи тощо.

4.3. Невикористання коштів пояснюється також тим, що від моменту розподілу коштів минуло недостатньо часу, необхідного для забезпечення результативного їх використання. Це спричинило невикористання розпорядниками місцевих бюджетів залишків коштів субвенцій на загальну суму **599,0 млн гривень.**

Так, Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації залишок коштів за Освітньою субвенцією у сумі **53,4 млн грн** розподілено лише у липні 2022 року.

5. За результатами контрольного заходу встановлено, що окремими об'єктами контролю допущено прийняття неефективних управлінських рішень на 15,0 млн грн, неекономне використання бюджетних коштів – 5,6 млн грн, передання майна Збройним Силам України з порушенням законодавства – 10,2 млн грн (порушення усунуено під час контрольного заходу на 99,7 відсотка), порушення при плануванні бюджетних видатків – 5,0 млн грн, інші нефінансові порушення – 37,0 млн гривень.

5.1. Департаментом громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради здійснено придбання транспортних засобів за цінами, що перевищують оціночну вартість (на 340,8 тис. грн), а внаслідок перенесення строків оплати за поставлені транспортні засоби утворено курсову різницю на суму 1 236,5 тис. грн (у тому числі за рахунок залишків коштів субвенції на загальну суму 697,4 тис. гривень). Департаментом муніципальної безпеки Одеської міської ради придбано товар з ознаками завищення вартості (щонайменше на 4 038,9 тис. гривень). Це свідчить про неекономне використання коштів на вказані суми.

В актах про примусове відчуження у Департаменту ГПЦЗ ДМР 27 легкових автомобілів відсутні дані про їх оцінку, що створює ризик невідшкодування в майбутньому повної вартості примусово відчуженого майна на суму 10131,3 тис. грн (порушення усунуено під час контрольного заходу). Крім того, здійснено передачу майна Збройним Силам України без відповідного рішення на суму 27,97 тис. гривень.

5.2. Оноківською сільською радою не обґрунтовано розрахунки потреби щодо заходів, пов'язаних з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із веденням воєнного стану, що призвело до неефективних управлінських рішень в частині спрямування залишків коштів субвенцій та, як наслідок, не використано залишки коштів субвенцій в розмірі 11 399,1 тис. гривень.

Окрім того, внаслідок не прийняття Оноківською сільською радою відповідних управлінських рішень щодо спрямування коштів *Субвенції на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від насильства* в сумі 3 559,0 тис. грн, не було досягнуто цілі визначеної паспортом бюджетного програми.

5.3. Видатки бюджету Чигиринської міської територіальної громади на суму 5 015,7 тис. грн Відділом освіти, культури, туризму, молоді та спорту та виконавчим комітетом Чигиринської міської ради не обґрунтовані відповідними розрахунками та не деталізовані за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) із зазначенням вартості за одиницю.

У окремих рішеннях про місцевий бюджет при формуванні бюджетних програм невірно застосовано кодування програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, в умовах воєнного стану надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів з дня затвердження цього Звіту.

2. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу надіслати **Комітету Верховної Ради України з питань бюджету** в порядку інформування.

3. Відомості про результати аналізу у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінетові Міністрів України та рекомендувати** доручити обласним військовим (державним) адміністраціям та Київській міській державній адміністрації:

- розглянути питання щодо спрямування (розподілу) залишків коштів субвенцій і використання в установленому законодавством порядку із урахуванням пріоритетності видатків, визначеної на період воєнного стану, коштів бюджетних програм місцевих бюджетів, сформованих з урахуванням залишку коштів субвенції станом на 01.01.2022;

- дотримуватись єдиного підходу кодування бюджетних програм відповідно до вимог програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів;

- забезпечити здійснення Міністерством фінансів України контролю за належним виконанням обласними військовими адміністраціями, Київською міською державною адміністрацією рекомендацій, наданих Рахунковою палатою.

4. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу надіслати **Міністерству фінансів України** і рекомендувати:

- врахувати результати аналізу при плануванні видатків державного бюджету на надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;

- розробити та внести в установленому законодавством порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт акта щодо внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590, в частині визначення:

- черговості здійснення платежів за видатками, необхідними для навчання осіб з особливими освітніми потребами;

- вимог щодо періодичності (щоквартально та/або раз на півроку) перегляду черговості платежів за видатками

5. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу надіслати **Департаментам фінансів: Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Львівської, Одеської, Полтавської, Черкаської, Чернівецької обласних військових (державних) адміністрацій та виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної**

адміністрації); Державній казначейській службі України; Львівській міській раді; Моршинській міській раді; Департаменту освіти та науки Одеської міської ради; Відділу освіти, молоді та спорту Черняхівської селищної ради; Департаменту освіти і науки Полтавської обласної військової адміністрації; Кременчуцькій міській раді; Миргородській міській раді; Полтавській міській раді; Головному управлінню Державної казначейської служби України у Полтавській області; Пирятинській міській раді; Чигиринській міській територіальній громаді; Дніпровській міській раді; Департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради; Департаменту муніципальної безпеки Одеської міської ради; Департаменту освіти Полтавської міської ради; Оноківській сільській раді Ужгородського району Закарпатської області; Дрогобицькій міській раді; Лубенській міській раді; Департаменту громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради; Закарпатському обласному територіальному центру комплектування та соціальної підтримки; Одеській міській раді; Управлінню розвитку споживчого ринку та захисту прав споживачів Одеської міської ради та рекомендувати вжити заходів за результатами розгляду рішення Рахункової палати.

Заступник Голови
Рахункової палати

Андрій МАЙСНЕР